

Byggelov for købstæderne og landet.

VI FREDERIK DEN NIENDE, af Guds Nåde Konge til Danmark, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg, gør vitterligt:

Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

Kapitel 1.

Lovens stedlige område.

§ 1. Denne lov gælder for købstæderne og for landet uden for København og Frederiksberg.

Stk. 2. Loven gælder ikke for Færøerne eller Grønland.

Lovens saglige område.

§ 2. Loven finder anvendelse på

- a. ny bebyggelse,
- b. ombygning af eller tilbygning til bebyggelse,
- c. andre forandringer i bebyggelse, som er væsentlige i forhold til bestemmelser i loven eller de i medfør af loven udfærdigede forskrifter,
- d. ændringer i benyttelse af bebyggelse, som er væsentlige i forhold til bestemmelser i loven eller de i medfør af loven udfærdigede forskrifter.

Stk. 2. Til bebyggelse henregnes bygninger samt andre faste konstruktioner og anlæg som tank- og beholderanlæg, tribuner, transportbroer, tunnelanlæg og kraner i det omfang, lovens anvendelse på de pågældende konstruktioner m. v. er begrundet i hensyn til den offentlige sikkerhed, orden og sundhed eller andre hensyn, som loven tilsigter at varetage.

Stk. 3. Loven kan efter bygningsmyndighedens bestemmelse bringes i anvendelse på transportable konstruktioner, som er genstand for bygningsmæssig udnyttelse.

Stk. 4. I det i § 6 omhandlede bygningsreglement kan optages nærmere bestemmel-

ser om anvendelse af loven og de i medfør af loven udfærdigede forskrifter på de i stk. 1, b-d, omhandlede forhold.

Stk. 5. Loven finder anvendelse på bestående bebyggelse uanset tidspunktet for bebyggelsens opførelse, når de enkelte bestemmelser indeholder udtrykkelig hjemmel herfor.

Stk. 6. I områder, hvor bygningsmyndigheden udøves af amtsrådet, er bestemmelserne i kapitlerne 4, 5, 6, 8 og 9 kun anvendelige på nedennævnte bebyggelser i det omfang, der er truffet bestemmelse herom af amtsrådet:

- a. Avls- og driftsbygninger for landbrug, skovbrug eller gartneri, herunder frugtplantager, og boliger hørende til virksomheder af de nævnte arter,
- b. fritliggende småhuse, der kun indeholder en enkelt beboelseslejlighed, og
- c. fritliggende småhuse, der enten i forbindelse med en enkelt beboelseslejlighed eller alene indeholder et mindre værksted eller udsalg, når værkstedet eller udsalget indrettes til betjening af en udelukkende eller overvejende stedlig kundekreds.

Stk. 7. I områder, hvor bygningsmyndigheden udøves af kommunalbestyrelsen, er bestemmelserne i kapitlerne 4, 5, 6, 8 og 9 kun anvendelige på avls- og driftsbygninger for landbrug, skovbrug eller gartneri, herunder frugtplantager, og boliger hørende til virksomheder af de nævnte arter i det omfang, der er truffet bestemmelse herom af kommunalbestyrelsen.

Stk. 8. Beslutning om udvidet anvendelse af lovens bestemmelser på de i stk. 6 og 7 nævnte bebyggelser kan kun træffes, når mindst $\frac{2}{3}$ af henholdsvis amtsrådets og kommunalbestyrelsens medlemmer stemmer for vedtagelsen. Beslutningen skal bekendtgøres på den på stedet brugelige måde, og forinden amtsrådet træffer en sådan beslutning, skal der være givet vedkommende sogneråd lejlighed til at udtale sig herom. Beslutningerne kan ikke påklages til højere bygningsmyndigheder.

Forsvarsmæssige m. fl. anlæg.

§ 3. Bygningsmæssige foranstaltninger, der tjener forsvarsmæssige eller andre formål, som efter vedkommende ministers skøn bør hemmeligholdes, kan bringes til udførelse uden forelæggelse for eller godkendelse af bygningsmyndigheden i det omfang, de ikke omfatter tilslutning til kommunale veje, forsynings- eller afløbsledninger eller lignende offentlige anlæg.

Byggeservitutter.

§ 4. Lovens bestemmelser om byggeservitutter finder anvendelse på servitutter, der vedrører

- a. byggegrundens størrelse og længde af facade mod vej,
- b. opførelse, indretning eller benyttelse af bebyggelse og
- c. anlæg og benyttelse af friarealer i forbindelse med bebyggelse.

Stk. 2. Byggeservitutter kan ikke gyldigt stiftes, ophæves eller forandres uden bygningsmyndighedens samtykke.

Stk. 3. Byggetilladelse kan betinges af overholdelse af de på en ejendom hvilende byggeservitutter.

Stk. 4. Byggeservitutter, hvortil der er knyttet offentlige interesser af byplanmæssig eller bebyggelsesmæssig art, kan håndhæves efter reglerne i §§ 64-65.

Stk. 5. Bestemmelserne i stk. 1-4 finder også anvendelse på de før lovens ikrafttræden pålagte byggeservitutter.

Stk. 6. De i anden lovgivning indeholdte bestemmelser om hjemmel for offentlige myndigheder til pålæg af servitutter og de i henhold til sådanne bestemmelser pålagte servitutter berøres ikke af foranstående bestemmelser.

Udstykning m. v.

§ 5. Udstykning, omdeling eller skel-forandring af ejendomme, hvorved der ville fremkomme forhold, der er i strid med denne lov, må ikke finde sted.

Stk. 2. I områder, hvor bygningsmyndigheden udøves af amtsrådet, kan amtsrådet meddele forbud mod udstykninger til sommerhusbebyggelse eller udstykninger m. v., som vil komme i strid med en forsvarlig og hensigtsmæssig byudvikling. Bestemelsen finder ikke anvendelse i områder, der er inddraget under bekendtgørelse nr. 129 af 13. april 1954 af lov om regulering af bymæssige bebyggelser (byudviklingsområder).

Stk. 3. Klager over amtsrådets beslutninger i medfør af stk. 2 afgøres af boligministeren efter indstilling af det i § 4 i bekendtgørelse nr. 242 af 30. april 1949 af lov om byplaner omhandlede byplannævn. Et forbud kan kun opretholdes med nævnets tilslutning.

Stk. 4. Alle andragender om udstykning m. v. skal forelægges vedkommende kommunalbestyrelse til erklæring.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal foranledige, at andragender om udstykninger m. v. i områder uden kommunal bygningsmyndighed forelægges amtsrådet. Bestemelsen finder ikke anvendelse i de i stk. 2, 2. punktum, nævnte områder og gælder i øvrigt ikke udstykninger til selvstændigt jordbrug og udstykninger, ved hvilke det udstykkede areal sammenlægges med anden ejendom.

Bygningsreglementet.

§ 6. I et af boligministeren udfærdiget bygningsreglement fastsættes fornødne forskrifter om bygningers opførelse, konstruktioner og indretning til fyldestgørelse af sikkerhedsmæssige, brandmæssige og sundhedsmæssige hensyn. Der kan fastsættes bestemmelser om isolation mod kulde og varme, lyd, fugt og lugt og om udførelse af tekniske installationer samt bestemmelser, der sikrer mulighed for senere installation af sanitære og tekniske anlæg.

Stk. 2. For beboelsesbygninger, der opføres med udleje for øje, kan i reglementet optages målnormer, der kan fremme anvendelsen af standardiserede bygningsdele, installationsdele og inventar.

Stk. 3. For lejligheder med et nettoareal på 110 m² eller derunder i beboelsesbygninger, der opføres med udleje eller salg for øje, kan i reglementet optages bestemmelser til sikring af en hensigtsmæssig planudformning under hensyn til lejlighedens tilsigtede brug.

Bygningsvedtægter.

§ 7. Enhver købstad og enhver sognekommune, som har en samlet bebyggelse med mere end 1 000 indbyggere, skal tilvejebringe en bygningsvedtægt. I andre sognekommuner kan kommunalbestyrelsen beslutte tilvejebringelse af en sådan vedtægt.

Stk. 2. I bygningsvedtægt kan fastsættes særlige byggeforskrifter for en kommune i den udstrækning, lovens enkelte bestemmelser indeholder udtrykkelig hjemmel herfor.

Stk. 3. En bygningsvedtægt skal vedtages af kommunalbestyrelsen og stadfæstes af boligministeren. Kommunalbestyrelsen udfærdiger en offentlig bekendtgørelse om vedtægtens stadfæstelse og ikrafttræden.

Kapitel 2.

Bygningsmyndighederne.

§ 8. Kommunalbestyrelsen udøver bygningsmyndigheden

- a. i købstæderne, Gentofte, Marstal og de sønderjydske flækker,
- b. i andre kommuner med styrelsesregler i henhold til § 34, stk 3, i bekendtgørelse nr. 328 af 6. juli 1950 af lov om købstadskommunernes styrelse som ændret ved § 1 i lov nr. 181 af 20. maj 1952 og
- c. i sognekommuner, som har en samlet bebyggelse med mere end 1 000 indbyggere, eller som i øvrigt har tilvejebragt en bygningsvedtægt.

Stk. 2. Amtsrådet udøver bygningsmyndigheden i andre sognekommuner.

Stk. 3. Er en sognekommunes bygningsvedtægt begrænset til dele af kommunen, og ønsker kommunalbestyrelsen kun at udøve bygningsmyndigheden inden for vedtægtens gyldighedsområde, kan i vedtægten bestemmes, at amtsrådet skal udøve bygningsmyndigheden uden for vedtægtens område.

Bygningsråd.

§ 9. I kommuner, hvor bygningsmyndigheden udøves af kommunalbestyrelsen, nedsætter denne et rådgivende bygningsråd.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens formand er formand for bygningsrådet, medmindre andet bestemmes i bygningsvedtægten. Rådet skal i øvrigt bestå af medlemmer af kommunalbestyrelsen og under hensyn til den pågældende kommunes forhold personer, som repræsenterer sagkundskab i bygningsmæssig, byplanmæssig, brandmæssig og hygiejnisk henseende. Antallet af rådets medlemmer og dets nærmere sammensætning bestemmes i bygningsvedtægten.

Stk. 3. De kommunale bygningsinspektører, stadsingeniører og brandinspektører (brandchefer) samt i købstæderne politimesteren og kredslægen skal være medlemmer af bygningsrådet. I sognekommuner skal et medlem af sundhedskommissionen være medlem af rådet, og politimesteren og kredslægen har adgang til at deltage i rådets forhandlinger uden stemmeret. I bygningsvedtægten kan bestemmes, at en repræsentant for arbejdstilsynet efter nærmere af boligministeren efter forhandling med socialministeren fastsatte regler skal tiltræde bygningsrådet som stemmeberettiget medlem.

Stk. 4. Bygningsrådet bistår kommunalbestyrelsen ved bygningsmyndighedens udøvelse, og dets erklæring skal indhentes, inden der af kommunalbestyrelsen træffes afgørelse vedrørende ændringer i eller tilføjelser til bygningsvedtægten eller i sager, hvis afgørelse skønnes at være af særegen eller principiel betydning.

Stk. 5. I sager vedrørende bebyggelse af nedennævnte arter skal bygningsrådets erklæring foreligge, inden byggetilladelse meddeles:

- a. bygninger såvel som større lokaler til forretninger, kontorer, industri, værksteder og lager,
- b. kirker, teatre, hoteller, sygehuse, fængsler og kaserner, bygninger med undervisnings-, udstillings- eller forlystelsesformål samt i det hele bygninger eller større lokaler, hvori mange mennesker samles.

Amtsbygningsråd.

§ 10. I hver amtsrådsreds nedsætter amtsrådet et rådgivende amtsbygningsråd.

Stk. 2. Amtmanden er formand for amtsbygningsrådet, som i øvrigt skal bestå af

- a. indtil 3 medlemmer af amtsrådet,
- b. amtsvejsinspektøren,
- c. amtslægen,
- d. et medlem med sagkundskab i bygnings- og byplanmæssig henseende og
- e. et medlem med sagkundskab i brandmæssig henseende.

Antallet af de under a. nævnte medlemmer fastsættes i den i § 11, stk. 4, omhandlede administrationsvedtægt. I administrationsvedtægten kan bestemmes, at en repræsentant for arbejdstilsynet efter nærmere af boligministeren efter forhandling med socialministeren fastsatte regler skal tiltræde amtsbygningsrådet som stemmeberettiget medlem.

Stk. 3. Amtsbygningsrådet bistår amtsrådet ved bygningsmyndighedens udøvelse, og dets erklæring skal indhentes

- a. i de i § 5, stk. 5, omhandlede sager om udstykninger m. v.,
- b. i sager vedrørende bebyggelse af de i § 9, stk. 5, nævnte arter,
- c. i sager vedrørende anvendelse af bestemmelsen i § 20, stk. 1, 2. punktum,
- d. i sager, hvis afgørelse skønnes at være af særegen eller principiel betydning,
- e. i de i § 14, stk. 3 og 4, omhandlede klagesager.

Stk. 4. De med amtsbygningsrådets forretninger forbundne udgifter, herunder vederlag efter amtsrådets bestemmelse til amtsbygningsrådets medlemmer og medhjælp, afholdes af amtsfonden.

Bygningsmyndighedens udøvelse.

§ 11. Mod forevisning af behørig legitimation kan bygningsmyndighedens udøvere eller befuldmægtigede kræve adgang til enhver byggeplads eller ejendom for at anstille undersøgelse af, om lovens bestemmelser er overholdt.

Stk. 2. I områder, hvor bygningsmyndigheden udøves af amtsrådet, yder politiet amtsrådet bistand med hensyn til tilsynet med overholdelse af loven og de i medfør

af loven udfærdigede forskrifter efter regler, der fastsættes efter forhandling mellem boligministeren og justitsministeren.

Stk. 3. I områder, hvor bygningsmyndigheden udøves af amtsrådet, skal vedkommende kommunalbestyrelse foretage anmeldelse til amtsrådet, når den kommer til kundskab om ulovlig opførelse af bebyggelse eller andre forhold i strid med denne lov eller de i medfør af loven udfærdigede forskrifter.

Stk. 4. Nærmere regler om bygningsmyndighedens udøvelse og tilsynet med byggeforskrifternes overholdelse fastsættes for kommunalbestyrelsernes vedkommende i bygningsvedtægt eller i en særlig administrationsvedtægt og for amtsrådenes vedkommende i en administrationsvedtægt. Administrationsvedtægter skal vedtages af henholdsvis kommunalbestyrelsen og amtsrådet og stadfæstes af boligministeren.

Stk. 5. Boligministeren kan udfærdige bestemmelser om bygningsmyndighedernes samarbejde med andre myndigheder efter forhandling med vedkommende ministre og efter indhentet erklæring fra det i § 12 omhandlede byggetekniske nævn.

Byggeteknisk nævn.

§ 12. Der nedsættes et byggeteknisk nævn under boligministeriet.

Stk. 2. Nævnet har til opgave at være rådgivende for myndighederne med hensyn til udfærdigelse af almindelige forskrifter om byggetekniske forhold og at virke til fremme af en hensigtsmæssig samordning af forskrifterne herom i de forskellige lovgivningsområder og forskrifternes administration.

Stk. 3. Nævnets formand og øvrige medlemmer udnævnes af boligministeren. Det skal rumme repræsentanter med byggeteknisk sagkundskab for bygningsmyndighederne, brandmyndighederne, civilforsvarsmyndighederne og arbejderbeskyttelsesmyndighederne, for Københavns kommune og de kommunale organisationer samt for tekniske organisationer inden for byggeriets område. Sundhedsmyndighederne skal være repræsenteret i nævnet ved en læge med kendskab til hygiejniske forhold i byggeriet.

Stk. 4. Boligministeren fastsætter nærmere bestemmelser om nævnets sammen-

sætning, herunder om indstillinger af medlemmer til nævnet, og om dets virksomhed.

Stk. 5. De fornødne beløb til nævnets udgifter bevilges på de årlige finanslove.

Byggetilladelse og bygningsattest.

§ 13. I områder, hvor bygningsmyndigheden udøves af kommunalbestyrelsen, må med den i § 19, stk. 1, nævnte undtagelse intet af lovens bestemmelser omfattet arbejde påbegyndes uden kommunalbestyrelsens tilladelse og intet af lovens bestemmelser omfattet arbejde tages i brug, før kommunalbestyrelsen har udfærdiget attest for, at det er udført i overensstemmelse med loven, de i medfør af loven udfærdigede bestemmelser og de til byggetilladelsen knyttede vilkår. I bygningsvedtægt kan optages bestemmelse om midlertidig ibrugtagning af et byggearbejde før udstedelse af bygningsattest.

Stk. 2. For så vidt angår de i § 2, stk. 2, omhandlede anlæg og konstruktioner, kan det ved forhandling mellem boligministeren og vedkommende fagminister bestemmes, at nærmere bestemte offentlige myndigheder og koncessionerede selskaber skal være undtaget fra reglen i stk. 1. I disse tilfælde skal vedkommende myndighed eller koncessionerede selskab forhandle med bygningsmyndigheden om anlæggets eller konstruktionens art, beliggenhed og udførelse og senest 3 uger før arbejdets påbegyndelse til bygningsmyndigheden indsende tegninger og planer over anlægget eller konstruktionen med angivelse af forholdet til omliggende grunde eller bebyggelse. Hvis bygningsmyndigheden finder, at anlægget eller konstruktionen vil komme i strid med de hensyn, loven tilsigter at varetage, hvorom indsigelse må fremsættes over for vedkommende myndighed eller selskab inden 3 uger efter anmeldelsen, og hvis enighed ikke kan opnås ved forhandling mellem bygningsmyndigheden og pågældende myndighed eller selskab, kan arbejdet kun gennemføres i det omfang og på den måde, hvorom der opnås enighed mellem vedkommende fagminister og boligministeren.

Klage.

§ 14. Afgørelser truffe i henhold til denne lov eller i medfør af loven udfærdi-

gede forskrifter kan med de undtagelser, som er hjemlet i loven eller i de nævnte forskrifter, påklages i overensstemmelse med bestemmelserne i stk. 2-7.

Stk. 2. Afgørelser truffe af kommunalbestyrelserne i de i § 8, stk. 1, a, nævnte kommuner kan påklages til boligministeren.

Stk. 3. Afgørelser truffe af kommunalbestyrelserne i de i § 8, stk. 1, b, nævnte kommuner kan påklages til boligministeren, når bestemmelse herom er truffet i bygningsvedtægt, og ellers til amtsrådet.

Stk. 4. Afgørelser truffe af kommunalbestyrelserne i sognekommuner kan påklages til amtsrådet.

Stk. 5. Afgørelser truffe af amtsrådet i første instans kan påklages til boligministeren.

Stk. 6. Afgørelser truffe af amtsrådet som klagemyndighed kan påklages til boligministeren, såfremt afgørelsen omfatter spørgsmål om forståelse af loven eller af en i medfør af denne udfærdiget bestemmelse. Boligministeren kan tillade, at andre afgørelser af principiel karakter, eller som er af større betydning for klageren, påklages til ministeren.

Stk. 7. Når ikke andet er foreskrevet, er klagefristen 30 dage fra den dag, da afgørelsen er meddelt den pågældende tillige med oplysning om denne frist og om, til hvilken myndighed klage kan rettes. For beslutninger, hvorom der er udfærdiget offentlig bekendtgørelse, regnes klagefristen fra offentliggørelsen.

Stk. 8. Klage over et af bygningsmyndigheden givet pålæg fritager ikke for at efterkomme dette. Dog kan klagemyndigheden bestemme, at en klage skal have opsættende virkning.

Stk. 9. Søgsmål til prøvelse af de af administrationen i medfør af loven truffe beslutninger skal anlægges inden 6 måneder efter den dag, da beslutningen er meddelt klageren. For beslutninger, hvorom der er udfærdiget offentlig bekendtgørelse, regnes fristen fra offentliggørelsen.

Dispensation.

§ 15. Når vægtige grunde taler for at tillade en fravigelse af loven eller i medfør af loven udfærdigede bestemmelser, og det skønnes foreneligt med de hensyn, der ligger til grund for de pågældende bestemmelser, kan, efter at vedkommende bygningsmyn-

dighed har haft lejlighed til at udtale sig over andragendet, en dispensation hertil meddeles.

Stk. 2. Dispensationer meddeles i de i § 8, stk. 1, a, nævnte kommuner og efter bestemmelse herom i bygningsvedtægt i de i § 8, stk. 1, b, nævnte kommuner af boligministeren og i øvrigt af amtsrådet.

Stk. 3. Boligministeren kan meddele de kommunale bygningsmyndigheder bemyndigelse til i et af ministeren fastsat omfang og efter retningslinjer fastsat af ministeren at udøve den i stk. 1 hjemlede dispensationsbeføjelse.

Kapitel 3.

Grundkredse og byggeområder.

§ 16. I bygningsvedtægt kan som led i kommunens almindelige byplanmæssige dispositioner fastlægges en inddeling af kommunen i grundkredse til bebyggelsens regulering i henseende til udnyttelsesgrad, højde og tæthed i overensstemmelse med bestemmelserne i §§ 30, 31, 33 og 34.

Stk. 2. I bygningsvedtægt kan som led i kommunens almindelige byplanmæssige dispositioner fastlægges inddelinger af kommunen i byggeområder til bebyggelsens regulering i henseende til anvendelsesformål i overensstemmelse med bestemmelserne i §§ 37-39.

Stk. 3. Vedtægtsforslag om grundkredse eller byggeområder skal fremlægges til offentligt eftersyn i mindst 3 uger. Om fremlæggelsen udfærdiges offentlig bekendtgørelse på den i kommunen brugelige måde, og i bekendtgørelsen skal fastsættes en frist af ikke under 6 uger fra bekendtgørelsens dato til fremsættelse af indsigelser mod og ændringsforslag til forslaget. Fremkomne indsigelser og ændringsforslag, som ikke bliver taget til følge af kommunalbestyrelsen, skal medfølge forslaget, når dette fremsendes til boligministeren. Boligministeren kan bestemme, at et forslag, der efter ministerens skøn bør ændres i en eller flere henseender, på ny skal fremlægges til offentligt eftersyn i overensstemmelse med foranstående bestemmelser, forinden stadfæstelse finder sted.

Ubebyggelige områder.

§ 17. Når et område har en sådan beskaffenhed eller beliggenhed, at bebyggelse inden for området kan udsættes for sammenstyrtning, oversvømmelse eller anden skade, der kan medføre fare for brugernes eller andres liv, helbred eller ejendom, og sådan fare ikke ved passende foranstaltninger kan afværges, kan bygningsmyndigheden bestemme, at det pågældende område skal holdes fri for bebyggelse.

Stk. 2. En beslutning i henhold til stk. 1 skal respekteres af alle indehavere af rettigheder i ejendommene i området uden hensyn til, hvornår sådan ret er stiftet. Kommunalbestyrelsen lader beslutningen tinglyse på ejendommene.

Afløb, vandforsyning m. m.

§ 18. Når bygninger opføres, skal grundens og bygningens vandafledning ordnes på en måde, som er tilfredsstillende såvel for den pågældende ejendom som i forhold til de omliggende arealer. Der skal udføres forsvarligt afløb for spildevand, regnvand, overfladevand og grundvand.

Stk. 2. Bygningsmyndigheden kan til enhver tid kræve de til fyldestgørelse af bestemmelserne i stk. 1 fornødne foranstaltninger bragt til udførelse i overensstemmelse med gældende vandløbslovgivning.

Stk. 3. Når undersøgelser, derunder blotlæggelse af ledninger o. lign., skønnes nødvendige til konstatering af årsagen til mangler ved en ejendoms afløb, kan bygningsmyndigheden lade foretage de hertil fornødne arbejder såvel på den pågældende ejendom som på omliggende ejendomme. Konstateres der på en af ejendommene mangler ved afløbet, som skønnes helt eller delvis at være årsag til ulempen, og for hvilke ejeren af den pågældende ejendom efter lovgivningens almindelige regler må bære ansvaret, skal han godtgøre bygningsmyndigheden de med de foretagne undersøgelser og arbejder forbundne udgifter.

Stk. 4. Enhver bebyggelse skal have forsvarlig og tilstrækkelig drikkevandsforsyning, som skal opfylde bestemmelserne herom i kommunens sundhedsvedtægt. Der skal være en efter bebyggelsens beliggenhed og forhold i øvrigt forsvarlig adgang til brandslukning.

Stk. 5. Forinden der i områder, hvor bygningsmyndigheden udøves af kommunalbestyrelsen, meddeles byggetilladelse, skal kommunalbestyrelsen godkende de til opfyldelse af bestemmelserne i denne paragraf fornødne foranstaltninger og træffe bestemmelse om eller godkende, i hvilken højde (kote) bebyggelsen og terrænet om denne skal lægges.

Stk. 6. I det i § 6 omhandlede bygningsreglement optages nærmere bestemmelser om afløb, afløbsledninger og afløbsinstallationer, herunder bestemmelser om forandringer af afløb for ejendomme, som er bebygget ved lovens ikrafttræden.

Landbrugsbyggeri og boliger på landet.

§ 19. I områder, hvor bygningsmyndigheden udøves af kommunalbestyrelsen, er bestemmelserne i § 13, stk. 1, og de i bygningsvedtægt indeholdte bestemmelser kun anvendelige på avls- og driftsbygninger for landbrug, skovbrug eller gartneri, herunder frugtplantager, og boliger hørende til virksomheder af de nævnte arter i det omfang, der af kommunalbestyrelsen træffes beslutning herom. Sådan beslutning kan kun træffes, når mindst $\frac{2}{3}$ af kommunalbestyrelsens medlemmer stemmer for vedtagelsen. De undtagne bebyggelser skal anmeldes til kommunalbestyrelsen, forinden byggearbejdet påbegyndes.

Stk. 2. I områder, hvor bygningsmyndigheden udøves af amtsrådet, kan avls- og driftsbygninger for landbrug, skovbrug eller gartneri, herunder frugtplantager, og boliger hørende til virksomheder af de nævnte arter samt de i § 2, stk. 6, nævnte småhuse opføres uden tilladelse fra amtsrådet. Amtsrådet kan træffe beslutning om, at de i 1. punktum nævnte bebyggelser skal anmeldes til amtsrådet, forinden byggearbejdet påbegyndes. Amtsrådet kan i tilslutning til en beslutning i medfør af § 2, stk. 8, om udvidet anvendelse af lovens bestemmelser på de heromhandlede bebyggelser bestemme, at de af beslutningen omfattede bebyggelser kun må opføres efter amtsrådets forudgående godkendelse. Amtsrådet kan yderligere bestemme, at de pågældende bygninger ikke må tages i brug, før amtsrådet har udfærdiget attest for, at de er opført i overensstemmelse med

lovens forskrifter, de i medfør af loven udfærdigede bestemmelser og de til godkendelsen knyttede vilkår. De foran nævnte beslutninger kan kun træffes, når mindst $\frac{2}{3}$ af amtsrådets medlemmer stemmer for vedtagelsen.

Stk. 3. De i stk. 1 og 2 nævnte bebyggelser skal have lovlig adgang til vej. Bebyggelserne skal iagttage de byggeplaner, som måtte være fastsat for den eller de veje, ved hvilke de er beliggende, og er særlige byggeplaner ikke fastsat, skal de være fjernet mindst 10 m fra midten af de pågældende veje.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsens og amtsrådets beslutninger i henhold til stk. 1 og 2 skal bekendtgøres på den på stedet brugelige måde. Beslutningerne kan ikke påklages til højere bygningsmyndighed.

Andre bebyggelser på landet.

§ 20. I områder, hvor bygningsmyndigheden udøves af amtsrådet, må andre bebyggelser end de i § 2, stk. 6, nævnte kun opføres med amtsrådets forudgående godkendelse. Amtsrådet kan, uanset at en bebyggelse i øvrigt opfylder lovens bestemmelser og i medfør af loven udfærdigede bestemmelser, nægte godkendelse af den pågældende bebyggelse, når den vil komme i strid med en forsvarlig og hensigtsmæssig fremtidig byudvikling.

Stk. 2. Klager over amtsrådets beslutninger i medfør af stk. 1, 2. punktum, afgøres af boligministeren efter indstilling af det i § 4 i bekendtgørelse nr. 242 af 30. april 1949 af lov om byplaner omhandlede byplannavn. Et forbud kan kun opretholdes med nævnets tilslutning.

Stk. 3. Forinden amtsrådet meddeler godkendelse af en bebyggelse inden for områder, der omfattes af bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 129 af 13. april 1954 af lov om regulering af bymæssige bebyggelser (byudviklingsområder), skal amtsrådet indhente en erklæring fra vedkommende byudviklingsudvalg. Godkendelsen kan ikke meddeles, når byudviklingsudvalget i henhold til en godkendt byudviklingsplan afslår at meddele samtykke til den pågældende bebyggelse, eller, for så vidt angår bebyggelser i endnu ikke planlagte områder, når det af byudviklingsudvalgets erklæring

fremgår, at bebyggelsen vil komme i strid med en forsvarlig og hensigtsmæssig fremtidig byudvikling.

Stk. 4. Amtsrådet kan bestemme, at de i stk. 1 omhandlede bygninger ikke må tages i brug, før amtsrådet har udfærdiget attest for, at de er opført i overensstemmelse med lovens bestemmelser, de i medfør af loven udfærdigede bestemmelser og de til godkendelsen knyttede vilkår. Beslutning herom kan kun træffes, når mindst $\frac{2}{3}$ af amtsrådets medlemmer stemmer for vedtagelsen.

Stk. 5. I de i stk. 1 nævnte områder må udlæg af nye private veje med henblik på bebyggelse kun foretages med amtsrådets forudgående godkendelse, og amtsrådet kan nægte godkendelse af et sådant vejudlæg, når en bebyggelse det pågældende sted vil komme i strid med en forsvarlig og hensigtsmæssig fremtidig byudvikling. Bestemmelserne i stk. 3 finder tilsvarende anvendelse på vejudlæg inden for byudviklingsområder.

Kapitel 4.

Vejadgang som betingelse for udstykning og bebyggelse.

§ 21. Udstykning, omdeling eller skel-forandring af ejendomme til bebyggelse må kun foretages, når enhver af de derved fremkommende parceller på en af bygningsmyndigheden godkendt måde og i en af samme godkendt facadelængde støder op til og har lovlig adgang til en til bebyggelse godkendt vej. For bebyggede parcellers vedkommende skal vejen være anlagt på en af kommunalbestyrelsen godkendt måde. Beliggenheden for enden af en vej er ikke fyldestgørende, medmindre dette forhold er godkendt af bygningsmyndigheden.

Stk. 2. Det er en betingelse for bebyggelse af en grund, at den har lovlig adgang til en til bebyggelse godkendt og behørigt anlagt vej og grænser op til denne i den udstrækning, bygningsmyndigheden skønner passende under hensyn til grundens størrelse og benyttelse.

Udlæg og anlæg af private veje.

§ 22. Inden nogen ny privat vej anlægges, skal den være udlagt på en af kommunalbestyrelsen godkendt måde i hen-

seende til beliggenhed, retning, bredde og tilslutning til tidligere godkendte veje. Ved godkendelsen skal tages hensyn til, at vejen på hensigtsmæssig måde kan indgå i det øvrige system af godkendte veje, og at vandafledning og vandtilførsel kan ordnes på hensigtsmæssig måde.

Stk. 2. Private veje til bebyggelse skal i områder, for hvilke der ikke i bygningsvedtægt er fastsat bestemmelser om vejbredder, udlægges med en bredde af mindst 10 m og kan kræves udlagt med indtil 20 m bredde. Kommunalbestyrelsen kan for veje, der efter dens skøn bliver uden færdselsmæssig betydning, tillade udlægsbredden nedsat til 8 m eller for korte, blinde veje, ved hvilke der kun er mulighed for en meget begrænset bebyggelse, til 6 m.

Stk. 3. Tilladelse til udlæg af en vej med nedsat vejbredde kan betinges af, at et areal svarende til det, med hvilken vejbredden er nedsat, udlægges og anlægges enten som pladsareal eller som vej til udvidelse af andre veje.

Stk. 4. Tilladelse til anlæg af en vej med nedsat bredde kan meddeles som midlertidig, når der mellem bebyggelsen og den anlagte del af vejen forbliver et ubebygget areal af en sådan udstrækning, at der senere kan gives vejen den fulde bredde. Det skal i så fald sikres, at dette areal på kommunalbestyrelsens forlangende uden vederlag afgives til vejens udvidelse og anlægges som vejareal.

Stk. 5. I bygningsvedtægt kan optages nærmere bestemmelser om bredden af nye private veje til bebyggelse. Bestemmelserne kan ikke indeholde krav om større vejbredde end 20 m.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen bestemmer, i hvilket omfang og til hvilke tidspunkter de veje, hvortil et grundstykke grænser op, skal bringes til udførelse, og påser, at der skabes sikkerhed for, at det samlede vejnet med de i vejprojektet indbefattede pladser og stier og det samlede afløbssystem for det pågældende område efterhånden kan blive udført.

Hjørneafskæring.

§ 23. Når en grunds grænselinjer mod vej skærer hinanden under en vinkel, der er mindre end 135 grader, skal det således fremkommende hjørne afskæres med en

linje, der danner lige store vinkler med de to vejlinjer. Arealet uden for hjørneafskæringen skal udlægges til og anlægges som vejareal.

Stk. 2. Når intet andet er bestemt i byplan eller reguleringsplan, skal hjørneafskæringen have en længde af mindst 5 m, der i områder med ældre, tæt bebyggelse kan nedsættes til 3 m.

Stk. 3. Når kommunalbestyrelsen i medfør af § 24, stk. 1, forlanger, at bebyggelse rykkes tilbage fra en eksisterende vejlinje, skal hjørneafskæring finde sted i forhold til den fremtidige vejlinje.

Stk. 4. Foranstående bestemmelser kan bringes i anvendelse også på tidligere udstykkede grunde, når bestående bebyggelse ikke er til hinder derfor. Arealet uden for hjørneafskæringen kan på grundlag af en erklæring fra kommunalbestyrelsen i matriklen fraskrives ejendommen og indlægges under vejen. Når afskæringen ikke finder sted i forbindelse med opførelse af ny bebyggelse eller ombygning, der må sidestilles hermed, yder kommunen erstatning for det under vejen indlagte areal samt udreder udgifterne til skelforandring, hegnsflytning og arealets anlæg som vej. Bestemmelserne i §§ 58 og 59 finder herved anvendelse.

Stk. 5. Ved gennemførelse af hjørneafskæring finder bestemmelsen om en ejers adgang til at fordrø ejendommen som helhed overtaget af kommunen i § 24, stk. 4, tilsvarende anvendelse.

Udvidelse af veje.

§ 24. Bebyggelse ved en ved lovens ikrafttræden bestående vej kan af kommunalbestyrelsen af hensyn til vejens udvidelse forlanges holdt i en afstand fra vejens midtlinje af indtil 10 m eller i ældre, tæt bebyggede områder indtil 7,5 m.

Stk. 2. Når kommunalbestyrelsen i medfør af stk. 1 har forlangt, at bebyggelsen rykkes tilbage fra den eksisterende vejlinje, bestemmes bebyggelsens tilladelige højde i henhold til § 34 i forhold til den fremtidige modstående vejlinje. Tilstødende ejendomme kan ikke uden kommunalbestyrelsens tilladelse på nogen som helst måde såsom ved anbringelse af døre eller vinduer, skilting eller reklame udnytte en sådan tilbage-rykning.

Stk. 3. Når kommunalbestyrelsen i medfør af stk. 1 har forlangt bebyggelsen rykket tilbage fra den eksisterende vejlinje, kan arealet mellem denne vejlinje og den fremtidige vejlinje fordres afgivet til vejens udvidelse mod erstatning. Bestemmelserne i §§ 58 og 59 finder herved anvendelse. Kommunalbestyrelsen foranlediger, at udvidelsesarealet fraskrives ejendommen i matriklen.

Stk. 4. Når krav om tilbagerykning i medfør af stk. 1 medfører, at den bebyggelige del af grunden bliver så lille eller således beskaffen, at den ikke kan anvendes til selvstændig bebyggelse i forhold til den for området forudsatte udnyttelsesgrad og bebyggelsesart — og under overholdelse af de for området gældende bestemmelser om bygningsafstande — kan ejeren inden 3 måneder efter at være gjort bekendt med kravet fordrø ejendommen som helhed overtaget af kommunen mod erstatning i overensstemmelse med bestemmelserne i §§ 58 og 59.

Stk. 5. Spørgsmål om berettigelsen af ejerens krav i henhold til stk. 4 om kommunens overtagelse af hele ejendommen afgøres af de i §§ 27-30 i lov nr. 95 af 29. marts 1957 om bestyrelsen af de offentlige veje omhandlede taksationsmyndigheder.

Stk. 6. Et af ejeren i henhold til stk. 4 fremsat krav udelukker ikke, at kommunalbestyrelsen søger gennemført en regulering i henhold til §§ 45-49. Træffer reguleringskommissionen beslutning om, at en udredning ikke skal gennemføres, kan kommunalbestyrelsen frigøre sig for kravet om overtagelse af ejendommen, når den frafalder tilbagerykningen inden 6 uger efter at være gjort bekendt med reguleringskommissionens afgørelse.

Stk. 7. Inden for områder, for hvilke der i henhold til § 31, stk. 2, i bygningsvedtægt er truffet bestemmelse om sluttet bebyggelse, kan kommunalbestyrelsen ved de i stk. 1 omhandlede veje af hensyn til vejens udvidelse modsætte sig opførelse af bebyggelse på den del af grunden, der ligger bag den fremtidige vejlinje, når sådan bebyggelse vil være til hinder for eller i væsentlig grad vanskeliggøre en senere bebyggelse i vejlinjen.

Stk. 8. Ved anvendelse af foranstående regler bestemmes en vejs midtlinje, når det

drejer sig om en vej uden fastlagte retningslinjer, i forhold til den anlagte vejs vejlinjer og for en vej med fastlagte retningslinjer i forhold til disse, alt uden hensyn til mulige delvise, ensidige eller på anden måde uensartede udvidelser. Tvivlstilfælde afgøres af kommunalbestyrelsen, der, når forholdene taler derfor, kan indrømme afvigelser fra disse regler.

Retningsplaner.

§ 25. I bygningsvedtægt kan optages bestemmelser om udlæg af veje ved retningsplan i overensstemmelse med bestemmelserne i stk. 2-6.

Stk. 2. I retningsplaner fastlægges vejes beliggenhed, retning, bredde og tilslutning til tidligere anlagte veje, og i en retningsplan kan tillige træffes bestemmelser om nedlæggelse af eksisterende veje samt om beliggenhed, omfang og udformning af bebyggelsen ved de i planen fastlagte veje.

Stk. 3. Godkendelse af en retningsplan for større sammenhængende, i det væsentlige ubebyggede områder kan gøres afhængig af, at der i planen optages regulerende bestemmelser om bebyggelsen som nævnt i stk. 2, og kommunalbestyrelsen kan modsætte sig, at et sådant område udstykkes og bebygges, før en retningsplan er godkendt og sikret. Når det af en retningsplan omfattede område er over 1 ha, kan det forlanges, at der ud over de nødvendige veje udlægges indtil 5 pct. af det samlede areal som fælles pladsareal til ophold, parkering eller lignende.

Stk. 4. Retningsplaner udarbejdes sædvanligvis ved foranstaltning af den pågældende grundejer, men kommunalbestyrelsen kan forlange, at en retningsplan tillige skal omfatte andre ejendomme, og kan selv lade udarbejde retningsplaner for private ejendomme.

Stk. 5. Er en retningsplan for alle af planen omfattede ejendomme tiltrådt af ejere og indehavere af tinglyste rettigheder, som berøres af planen, kan planen godkendes af kommunalbestyrelsen. Kan sådan enighed om en retningsplan ikke tilvejebringes, træffer reguleringskommissionen efter begæring af kommunalbestyrelsen endelig be-

stemmelse om, hvorvidt planen kan godkendes. Kommissionen kan foretage de efter dens skøn fornødne ændringer i planen og kan fastsætte fornødne særlige vilkår om fordeling af de med planens sikring og gennemførelse forbundne byrder og udgifter. Ændringer i planen kan ikke uden kommunalbestyrelsens samtykke omfatte dens beslutninger i henhold til stk. 2 om vejes beliggenhed, retning, bredde og tilslutning til tidligere anlagte veje eller de i bygningsvedtægt indeholdte bestemmelser i medfør af § 16, stk. 2, om byggeområder.

Stk. 6. En af alle vedkommende rettighedshavere tiltrådt og af kommunalbestyrelsen godkendt retningsplan skal ved ejernes foranstaltning være tinglyst anmærkningsfrit på alle af planen omfattede ejendomme, før anlæg af de i planen fastlagte veje kan finde sted.

Bygningsfremspring og vedtægtsbestemmelser om veje.

§ 26. I det i § 6 omhandlede bygningsreglement fastsættes nærmere bestemmelser om anbringelse af fremspringende bygningsdele ud over vej- eller bygge linje.

Stk. 2. I bygningsvedtægt kan optages nærmere bestemmelser om anvisning af vejlinje og terrænhøjder som vilkår for byggetilladelse, om sikring af vej ved byggeforetagender og om hegn mod vej, herunder også for ubebyggede grunde.

Vejlovgivningen.

§ 27. Bestemmelserne i dette kapitel medfører ingen ændringer i de beføjelser, der i vejlovgivningen er tillagt de i denne omhandlede myndigheder.

Kapitel 5.

Bebyggelsens højdebegrænsning.

§ 28. Når ingen anden bestemmelse er truffet i bygningsvedtægt, byplan eller reguleringsplan, må bebyggelser ikke opføres med mere end 2 etager, og ingen del af en bygnings ydervægge eller tag må være hævet mere end 8,5 m over det omgivende terræn. For bebyggelse til andet end beboelse på grunde, der ikke omfattes af nogen af de i

1. punktum nævnte forskrifter, kan bygningsmyndigheden tillade større bygningshøjder.

Bebyggelsens omfang.

§ 29. Bebyggelsens største tilladelige omfang bestemmes for hver enkelt grund som et forhold mellem bygningernes bruttoetageareal og grundens areal med tillægsareal. Det derved fremkomne tal betegnes som udnyttelsesgraden.

Stk. 2. Når der for en vej er fastsat en udvidelseslinje, medregnes til grundens areal alene arealet bag udvidelseslinjen.

Stk. 3. Som tillægsareal medregnes vejarealet ud for grunden indtil vejens midtlinje og i tilfælde af, at der for en vej er fastsat en udvidelseslinje, tillige arealet mellem grundens grænse og udvidelseslinjen. Tillægsarealet kan med de i stk. 4 nævnte undtagelser alene medregnes i en udstrækning af 10 m fra henholdsvis grundens grænse mod vejen og vejens udvidelseslinje og kan i intet tilfælde medregnes med mere end en fjerdedel af grundens areal. Et areal kan ved beregningen af udnyttelsesgraden ikke indgå som tillægsareal for flere grunde.

Stk. 4. Når der gives en vej en større bredde end 20 m, kan bygningsmyndigheden, når forholdene skønnes at tale derfor, tillade, at tillægsarealet — endeligt eller midlertidigt — beregnes på grundlag af den således øgede afstand fra grundens grænse til vejens midte. Arealer, der under den tidligere bygningslovgivning er afgivet til vej, men uanset dette er tilladt medregnet til grundarealet, medregnes til dette i overensstemmelse med de for tilladelsen fastsatte vilkår.

Stk. 5. I det i § 6 omhandlede bygningsreglement fastsættes nærmere bestemmelser om beregningen af bruttoetageareal, grundens areal og tillægsareal.

Grundkredsinddelingen og udnyttelsesgradens fastsættelse.

§ 30. Ved grundkredsinddeling i henhold til § 16, stk. 1, fastsættes almindelige maksimale udnyttelsesgrader for hver af grundkredsene. Såfremt der i bygningsvedtægten træffes bestemmelse om udlæg af byggeområder i henhold til § 16, stk. 2, kan

tillige fastsættes særlige maksimale udnyttelsesgrader for de forskellige arter af byggeområder i grundkredsene.

Stk. 2. Ved fastsættelsen af de maksimale udnyttelsesgrader skal søges opnået, at der ikke opstår en for tæt sammenhobning af boliger, værksteder eller andre rum, der tjener til ophold for mennesker. Der skal tages hensyn til størrelsen af vedkommende by eller bymæssige bebyggelse og den tilstedeværende gennemsnitlige udnyttelse af bebyggede grunde inden for henholdsvis grundkredsen eller byggeområdet.

Stk. 3. De i stk. 1, jfr. stk. 2, omhandlede udnyttelsesgrader kan ikke fastsættes lavere end udnyttelsesgraderne i § 33, stk. 1. Denne bestemmelse gælder ikke områder, der i henhold til § 16, stk. 2, jfr. § 37, udlægges til sommerhusbebyggelse.

Stk. 4. Ved begrænsninger i bebyggelsens højde i forbindelse med grundkredsinddeling skal søges opnået en god helhedsvirkning af bebyggelsen og herved tages hensyn til det pågældende områdes beliggenhed og bebyggelsesforhold og til det stedlige brandvæsens redningsmuligheder.

Bebyggelsens anbringelse på grunden.

§ 31. Når anden bestemmelse ikke er truffet i bygningsvedtægt, byplan eller reguleringsplan, skal al bebyggelse være fritliggende, således at bygninger ikke må opføres nærmere skel mod anden grund end 2,5 m. I det i § 6 omhandlede bygningsreglement kan optages bestemmelser om anbringelse af garager, skure, udhuse og andre mindre bygninger i mindre afstand fra naboskel.

Stk. 2. I forbindelse med grundkredsinddeling i henhold til § 16, stk. 1, kan i bygningsvedtægt træffes bestemmelse om, at bebyggelse i vej- eller udvidelseslinjer i bestemte områder skal opføres som sluttet bebyggelse, der føres ud i skel med henblik på sammenbygning med bestående eller fremtidig bebyggelse på nabogrund. Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse på grunde i de nævnte områder.

Stk. 3. Uden for de i stk. 2 nævnte områder kan bygningsmyndigheden tillade, at bestemmelsen om bygningers afstand til skel i stk. 1, 1. punktum, fraviges for bebyggelser, der opføres som dobbelthuse eller på

grundlag af godkendte bebyggelsesplaner. Bebyggelsesplanerne skal omfatte et efter bygningsmyndighedens skøn passende afgrænset område. Bygningsmyndigheden kan forlange, at gavle og bagmure i skel udføres efter bygningsmyndighedens nærmere godkendelse i bedst mulig overensstemmelse med det samlede bybillede.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan for at sikre en hensigtsmæssig og forsvarlig bebyggelsesregulering bestemme, at bygninger skal holdes i en afstand af indtil 15 m fra en vejs midtlinje, efter omstændighederne med hjørneafskæring i forhold til den således bestemte afstand. Beslutninger herom skal ved anbefalet brev meddeles ejerne af de af beslutningen omfattede ejendomme og offentligt bekendtgøres. Beslutningerne skal respekteres af alle indehavere af rettigheder i ejendommene uden hensyn til, hvornår sådan ret er stiftet. Kommunalbestyrelsen lader beslutningen tinglyse på ejendommene. De heromhandlede bestemmelser gennemføres i øvrigt med den i § 24, stk. 4, nævnte retsvirkning.

Det ubebyggede areal.

§ 32. I det i § 6 omhandlede bygningsreglement fastsættes nærmere bestemmelser om størrelse, anlæg og indretning af ejendommens ubebyggede arealer til sikring af tilfredsstillende opholdsarealer, adgangs- og tilkørselsforhold, retningsmuligheder for brandvæsenet samt parkering.

Stk. 2. Ved beboelsesbygninger skal der i det fri sikres et passende opholdsareal for beboerne. Når en bebyggelse indrettes til beboelse for mere end 8 familier, skal der, når ikke andet godkendes af bygningsmyndigheden, tillige tilvejebringes et tilstrækkelig stort og frit areal alene til opholdssted og legeplads for børn.

Stk. 3. Ved bebyggelse, der helt eller delvis indrettes til erhvervsformål, skal der, når ikke andet godkendes af bygningsmyndigheden, indrettes særlig opholdsplads i det fri for de i virksomheden beskæftigede.

Stk. 4. Ved enhver bebyggelse kan kræves passende indretning for cykelparkering og udlagt det under hensyn til bebyggelsens omfang og benyttelse påkrævede friareal til tilkørsel og parkering af vogne.

Stk. 5. Beplantning, der væsentlig forringer adgangs- eller lysforholdene, kan forlanges beskåret eller fjernet.

Stk. 6. Ubebyggede arealer, der er udlagt og godkendt i henhold til bestemmelserne i denne paragraf og de i medfør af stk. 1 udfærdigede forskrifter, må ikke benyttes i strid med formålet med deres udlæg. Når der ved en bebyggelse, der er opført inden lovens ikrafttræden, findes frie arealer, der er fornødne og egnede til at opfylde de i denne paragraf angivne formål, kan bygningsmyndigheden modsætte sig, at de bebygges eller benyttes på en måde, der vil komme i strid med disse formål. Bestemmelsen i stk. 5 kan ligeledes bringes til anvendelse på sådanne arealer.

Udnyttelsesgradernes størrelse.

§ 33. Når ingen anden bestemmelse er truffet i bygningsvedtægt, byplan eller reguleringsplan, må en bebyggelses udnyttelsesgrad ikke overstige

i ældre byområder med overvejende sluttet bebyggelse	0,50
i andre områder:	
for parcelhuse	0,20
for række- og kædehuse o. lign.	0,25
for andre bebyggelser	0,40

Stk. 2. I de ældre byområder med overvejende sluttet bebyggelse fastsættes grundkredsens almindelige maksimale udnyttelsesgrader i almindelighed varierende mellem 0,50 og 1,00. I andre områder fastsættes de almindelige maksimale udnyttelsesgrader i almindelighed for parcelhusbebyggelse til 0,20, for rækkehusbebyggelse m. v. til 0,25 og for andre bebyggelser varierende mellem 0,40 og 0,60.

Stk. 3. For byggeområder til blandet bebyggelse kan fastsættes maksimale udnyttelsesgrader i almindelighed varierende mellem 0,50 og 1,25.

Stk. 4. For byggeområder til erhvervsbebyggelse kan fastsættes maksimale udnyttelsesgrader i almindelighed varierende mellem 0,50 og 1,50 eller i ældre byområder mellem 0,50 og 2,00. Der kan i stedet for udnyttelsesgrader fastsættes bestemmelser af andet indhold til begrænsning af bebyggelsens omfang.

Stk. 5. I bygningsvedtægten kan bestemmes, at bygningsmyndigheden for bebyggel-

ser, der opføres på grundlag af godkendte bebyggelsesplaner, kan godkende forøgelse med indtil 30 pct. af den i en grundkreds eller et byggeområde gældende almindelige maksimale udnyttelsesgrad, dog ikke ud over en udnyttelsesgrad på henholdsvis 2,00 i områder, der er udlagt til erhvervsbebyggelse, og 0,60 for boligbebyggelse uden for ældre byområder med overvejende sluttet bebyggelse.

Stk. 6. En bebyggelsesplan som omhandlet i stk. 5 skal omfatte et efter bygningsmyndighedens skøn passende afgrænset område. Planen skal sikre såvel den aktuelle bebyggelse som fremtidig bebyggelse inden for planens område de i loven og bygningsreglementet foreskrevne friarealer og afstandforhold og skal tage sigte på, at der opnås de bedst mulige samlede bebyggelsesforhold også i forhold til de omliggende grunde.

Stk. 7. Yderligere indskrænkninger eller forøgelse af udnyttelsesgraderne ifølge stk. 1-6 kan fastsættes i byplaner og reguleringsplaner.

Bygningers højde- og afstandforhold.

§ 34. Uden for ældre byområder med overvejende sluttet bebyggelse må intet punkt af en bygnings ydervægge eller tagflade have en højde, der

- a. i forhold til vej er større end $0,4 \times$ afstanden til modstående vejlinje.
- b. i forhold til naboskel er større end 3 m + $0,5 \times$ afstanden til skellet.
- c. i forhold til anden bebyggelse på samme grund er større end $0,4 \times$ afstanden til den modstående bygning.

For enfamiliehuse med indtil 2 etager fastsættes særlige — lempeligere — bestemmelser om højden i forhold til naboskel i det i § 6 omhandlede bygningsreglement. I reglementet kan endvidere optages lempeligere bestemmelser herom for tofamiliehuse med indtil 2 etager.

Stk. 2. I ældre byområder med overvejende sluttet bebyggelse må intet punkt af en bygnings ydervægge eller tagflader have en højde, der

- a. i forhold til vej er større end $0,6 \times$ afstanden til modstående vejlinje.
- b. i forhold til naboskel er større end 3 m + $0,65 \times$ afstanden til skellet.

c. i forhold til anden bebyggelse på samme grund er større end $0,6 \times$ afstanden til den modstående bygning.

Stk. 3. I områder, for hvilke der i bygningsvedtægt ved grundkredsinddeling er fastsat en almindelig maksimal udnyttelsesgrad over 0,80, kan bygningshøjden i forhold til vej og naboskel øges således, at en bygnings ydervæg og tagflade

- a. i forhold til vej bliver indtil $0,8 \times$ afstanden til modstående vejlinje.
- b. i forhold til naboskel bliver indtil 3 m + $0,8 \times$ afstanden til skellet.

Stk. 4. I de i § 31, stk. 2, omhandlede områder kan forhusbebyggelse i vej- eller udvidelseslinjer opføres som sluttet bebyggelse uanset bestemmelserne i stk. 1, b, stk. 2, b, og stk. 3, b.

Stk. 5. Ved beregning af den tilladelige højde i henhold til stk. 1-3 kan ikke regnes med en større vejbredde end 20 m, medmindre andet godkendes af bygningsmyndigheden. Er en vej midlertidigt anlagt i mindre bredde end vejens udlægsbredde, beregnes højden i forhold til afstanden til vejens udlægslinje.

Stk. 6. I de i § 33, stk. 6, omhandlede bebyggelsesplaner kan bestemmelserne i stk. 1-3 om bygningers højde i forhold til naboskel fraviges, når det sikres, at afstanden mellem bygningerne ikke bliver ringere end bestemt for bebyggelser på samme grund.

Stk. 7. Særlige højdebestemmelser, der går ud over de i stk. 1-3 fastsatte bestemmelser, kan, når der i hvert enkelt tilfælde tages hensyn til de særlige forhold inden for vedkommende område, fastsættes i bygningsvedtægt i forbindelse med de i § 33, stk. 3-4, omhandlede bestemmelser om byggeområder samt i reguleringsplaner og byplaner.

Stk. 8. De i stk. 1-3 omhandlede afstande måles vandret uden hensyn til terrænforskelle og vinkelret på den pågældende modstående linje eller flade. Ved højden forstås den lodrette højde målt fra et vandret plan, niveauplan, almindeligvis gennem den for midtpunktet af grundstykkets grænse mod vej fastsatte terrænhøjde. For bebyggelse på faldende eller stigende terræn bestemmes niveauplanerne i hvert enkelt tilfælde af byg-

ningsmyndigheden under hensyntagen også til terrænforholdene på de tilstødende grunde.

Stk. 9. I det i § 6 omhandlede bygningsreglement kan optages nærmere bestemmelser om niveauplaner, om grunde, der grænser til flere veje, om opførelse af bygningsdele over lovlig profil samt om regulering af bygningshøjde og -afstande i forhold til anden, ny eller ældre, bebyggelse.

Grænseområder.

§ 35. For områder, som har eller kan forudses at ville få samlet bebyggelse i forskellige kommuner, kan ved overenskomst mellem kommunalbestyrelserne træffes fælles bestemmelser om bebyggelsens regulering, særlig i henseende til bebyggelsesformer, bygningshøjder og bebyggelsens anvendelsesformål.

Stk. 2. Kan sådan overenskomst ikke opnås, kan enhver af de pågældende kommuner indstille sagen til boligministeren, der da kan træffe en for kommunerne bindende ordning af de nævnte forhold.

Gårdrydning.

§ 36. For grunde, der er bebygget ved lovens ikrafttræden, og som ikke opfylder dens bestemmelser om opholdsarealer, kan kommunalbestyrelsen påbyde tilvejebringelse af sådanne arealer — eventuelt som fællesanlæg for flere ejendomme — ved omlægning af gårdspladser og fjernelse af hegn, skure og lignende småbygninger, såfremt en væsentlig forbedring af forholdene kan ske, uden at der påføres ejere eller andre væsentlige ulemper. Kommunalbestyrelsen kan i forbindelse hermed træffe fornødne bestemmelser om vedligeholdelse og belysning af samt opretholdelse af orden på de tilvejebragte opholdsarealer.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens beslutninger i henhold til stk. 1 skal respekteres af alle indehavere af rettigheder i de pågældende ejendomme uden hensyn til, hvornår sådan ret er stiftet. Kommunalbestyrelsen lader beslutningerne tinglyse på ejendommene.

Stk. 3. Hvis arbejderne ikke gennemføres inden for en i forbindelse med påbuddet fastsat tidsfrist, kan kommunalbestyrelsen lade arbejderne udføre for de pågældende ejeres regning og fordele udgifterne mellem dem. Inden for en 5 års periode kan ingen ejer

tilpligtes at yde et større bidrag til udgifterne til sådanne foranstaltninger end svarende til 10 pct. af ejendommens leje — eller for lokaler, som ikke har været udlejet, den anslåede lejeværdi — i det senest afsluttede regnskabsår, heri ikke medregnet varmebidrag.

Kapitel 6.

Byggeområder.

§ 37. Ved en fastlæggelse af byggeområder i bygningsvedtægt i henhold til § 16, stk. 2, kan i vedtægten nærmere afgrænsede områder forbeholdes til boligbebyggelse eller erhvervsbebyggelse eller bestemte arter af bolig- eller erhvervsbebyggelse. Der kan udlægges områder til blandet bolig- og erhvervsbebyggelse og for sådanne områder fastsættes begrænsninger i henseende til erhvervsbebyggelsens art. Kystområder og andre til sommerhusbebyggelse egnede områder kan udlægges hertil.

Stk. 2. Ændringer i et fastlagt byggeområde kan ske som vedtægtsændring, når ændringerne kan gennemføres uden ulempe for de af dem omfattede eller berørte grunde, eller når forudsætningerne for den oprindelige inddeling er i væsentlig grad ændret, samt i forbindelse med regulering i henhold til §§ 45-49.

Boligområder og erhvervsområder.

§ 38. I byggeområder til boligbebyggelse kan forretningslokaler og mindre værksteder til kvarterets daglige forsyninger indrettes i beboelsesbygningerne eller eventuelt i særlige bygninger efter forudgående tilladelse fra kommunalbestyrelsen. En tilladelse i medfør af 1. punktum skal meddeles af kommunalbestyrelsen, medmindre kommunalbestyrelsen ud fra bebyggelsesregulering, herunder færdselsmæssige, hensyn modsætter sig indretningen.

Stk. 2. I byggeområder til erhvervsbebyggelse kan, hvor det findes forsvarligt, enkelte boliger for driftsleder, opsyn og andre personer, der er knyttet til erhvervs virksomhederne, indrettes efter kommunalbestyrelsens godkendelse i hvert enkelt tilfælde.

Stk. 3. I bygningsvedtægten kan i øvrigt optages nærmere bestemmelser om de enkelte bebyggelsesarter og byggeområder.

*Områder for blandet bolig- og
erhvervsbebyggelse.*

§ 39. De forskellige bebyggelsesarter må ved deres anvendelse, udformning og placering ikke være til indbyrdes ulempe, og om fornødent kan kommunalbestyrelsen kræve boligbebyggelse og erhvervsbebyggelse adskilt ved et beplantet bælte. De i § 32, stk. 2, for boligbebyggelse foreskrevne arealer til opholds- og legepladser skal holdes adskilt fra de til erhvervsbygninger, garager o. lign. knyttede gårdarealer og fra trafikken til og fra disse.

Stk. 2. Når der inden for en del af et blandet område forefindes eller forventes opført boligbebyggelse, kan kommunalbestyrelsen modsætte sig opførelse af sådan erhvervsbebyggelse eller indretning af oplagsvirksomhed, som kan medføre særlige ulemper eller virke stærkt skæmmende.

Stk. 3. Når der inden for en del af et blandet område allerede forefindes erhvervsbebyggelse i et sådant omfang eller af en sådan art, at ny boligbebyggelse vil blive udsat for væsentlig ulempe, kan kommunalbestyrelsen efter forhandling med sundhedskommissionen nægte tilladelse til indretning af anden boligbebyggelse end enkelte boliger for driftsleder, opsyn eller andre personer, der er knyttet til erhvervsvirksomhederne.

Stk. 4. Når den bestående boligbebyggelse og erhvervsbebyggelse er således beliggende i forhold til hinanden, at det giver anledning til ulempe, kan kommunalbestyrelsen træffe beslutning om regulering af forholdene, eventuelt ved at den ene art af bebyggelse søges helt eller delvis fjernet, hvorved bestemmelserne i §§ 45-49 kan bringes i anvendelse.

Andre områder.

§ 40. Indtil der for et område i henhold til § 16, stk. 2, er truffet særlig bestemmelse om bebyggelsens art, finder bestemmelserne i § 39 anvendelse i området.

Stk. 2. Bestemmelsen i § 33, stk. 3, finder ikke anvendelse på de i denne paragraf omhandlede områder.

Kapitel 7.

Erhvervsbebyggelser og særlige bygninger.

§ 41. Bebyggelser af nedennævnte arter skal, ud over at være undergivet lovens øvrige bestemmelser, opføres i overensstemmelse med de krav, som bygningsmyndigheden i hvert enkelt tilfælde stiller ud fra sikkerhedsmæssige, brandmæssige og sundhedsmæssige hensyn:

- a) bygninger såvel som større lokaler til forretninger, kontorer, industri, værksteder og lager,
- b) kirker, teatre, hoteller, sygehuse, fængsler og kaserner, bygninger for undervisnings-, udstillings- eller forlystelsesformål samt i det hele bygninger eller større lokaler, hvori mange mennesker samles.

Stk. 2. Bygningsmyndigheden kan forlange enhver til en alsidig bedømmelse af et byggeprojekt fornøden oplysning, herunder efter omstændighederne en samlet bebyggelsesplan for den pågældende virksomhed eller institution.

Stk. 3. Bestemmelserne i denne paragraf medfører ingen ændring i bestemmelserne i love nr. 226-28 af 11. juni 1954 om arbejderbeskyttelse.

Kapitel 8.

Grundudgravning og byggearbejde.

§ 42. Den, som på sin grund lader foretage fundering, udgravning, ændring af terrænhøjde eller anden terrænændring, skal, uanset om lovens bestemmelser i øvrigt kommer til anvendelse ved det pågældende arbejde, træffe enhver foranstaltning, der udkræves for i den anledning at sikre vej, andenmands grund eller bygning samt ledningsanlæg af enhver art.

Stk. 2. I det omfang sikring af andenmands grund eller bygning er nødvendiggjort af uforsvarligt forhold på denne i henseende til udførelse, vedligeholdelse eller andet, såvel som når en bygnings fundering, uanset hvornår den er opført, ikke er i overensstemmelse med de i bygningsreglementet indeholdte regler, påhviler det ejeren at afholde en forholdsmeæssig del af eller efter omstændighederne hele den til sikring af hans grund eller bygning med-

gående udgift efter bygningsmyndighedens bestemmelse.

Stk. 3. Hvis nedrivning af en bygning nødvendiggør afstivning af tilstødende bygning på nabogrund, påhviler det dennes ejer at foretage det i så henseende fornødne. Fjerns der i forbindelse med nedrivningen mur under terrænet, forholdes der i så henseende efter bestemmelserne i stk. 1 og 2.

Stk. 4. Den, der agter at foretage et arbejde, en grundudgravning eller nedrivning af bygning, hvorved bestemmelserne i stk. 1-3 kan komme til anvendelse, skal mindst 14 dage forud give vedkommende ejer meddelelse om arbejdets art og omfang samt om tidspunktet for dets påbegyndelse.

Stk. 5. Har en mur eller andet bygværk forskudt sig således i forhold til skellinje mod andenmands ejendom, at der derved påføres denne ulemper, kan bygningsmyndigheden meddele ejeren påbud om foretagelse af de i så henseende fornødne bygningsmæssige foranstaltninger.

Stk. 6. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 kommer også til anvendelse på arbejder, der udføres i vej.

Stk. 7. Yderligere bestemmelser om sikring af andenmands grund og om adgang til og anden midlertidig rådighed over denne i anledning af udførelse af byggearbejder eller sikringsforanstaltninger i forbindelse med sådanne kan gives i bygningsvedtægt.

Stk. 8. Bygningsmyndighedens afgørelser i henhold til denne paragraf kan ikke påklages til højere bygningsmyndighed.

Ordensbestemmelser.

§ 43. I bygningsvedtægt kan optages bestemmelse om, at bygningsmyndigheden

- a. kan gøre en byggetilladelse afhængig af, at bebyggelsen i sine væsentlige træk får en sådan ydre udformning og fremtræden, at der i forbindelse med den øvrige bebyggelse på stedet kan opnås en god helhedsvirkning,
- b. i øvrigt i byggetilladelsen kan stille de krav, der er nødvendige for, at bebyggelsen såvel som dens hegning, skiltning m. v. kan fremtræde på en i forhold til dens omgivelser og til den øvrige bebyggelse på stedet rimelig og forsvarlig måde, og,

c. når de under litra a og b nævnte hensyn eller arkitektoniske hensyn i øvrigt kræver det, kan forlange, at en bebyggelses ydre fremtræden bevares i samme skikkelse, i hvilken den forefindes, således at ændringer af disse forhold kun må udføres med bygningsmyndighedens forudgående godkendelse.

Stk. 2. Bygningsmyndighedens beslutninger i medfør af stk. 1, c, skal ved kommunalbestyrelsens foranstaltning tinglyses på de pågældende ejendomme. Beslutningerne kan af vedkommende ejer påklages til den i henhold til § 53 nedsatte reguleringskommission for den pågældende landsretskreds.

Stk. 3. Skiltning, lysinstallationer o. lign. må ikke være til ulempe i brandmæssig henseende og må ikke ved blænding, blinkning eller på anden måde være til væsentlig ulempe for omgivelserne. Bygningsmyndigheden kan meddele de til opfyldelse af bestemmelserne i første punktum fornødne påbud og forbud. Bestemmelserne i dette stykke gælder, uanset hvornår bebyggelsen er opført.

Stk. 4. Nærmere forskrifter angående de i denne paragraf omhandlede forhold kan optages i bygningsvedtægt.

Vedligeholdelse.

§ 44. I bygningsvedtægt kan optages nærmere bestemmelser om, at enhver bebyggelse til enhver tid skal holdes i forsvarlig og under hensyn til bebyggelsens beliggenhed sømmelig stand, og at bygningsmyndigheden, såfremt en bebyggelses vedligeholdelse frembyder væsentlige mangler, kan meddele påbud om afhjælpning af manglerne.

Stk. 2. Frembyder en bebyggelse eller nogen del heraf fare for ejendommens beboere eller andre, kan bygningsmyndigheden kræve afspærring, om fornødent rømning i nødvendigt omfang, af den pågældende eller anden grund og bebyggelse. Bygningsmyndigheden kan forlange politiets bistand til gennemførelse af et i medfør af 1. punktum meddelt påbud efter regler, der fastsættes efter forhandling mellem boligministeren og justitsministeren. Nærmere forskrifter angående de i dette stykke omhandlede forhold kan optages i bygningsvedtægt.

Stk. 3. Bestemmelserne i denne paragraf og de i medfør heraf optagne bestemmelser i bygningsvedtægt gælder, uanset hvornår bebyggelsen er opført.

Kapitel 9.

Reguleringsplan.

§ 45. Inden for et ældre byområde kan ved reguleringsplan træffes bestemmelse om ordning i hovedtræk af fremtidige grund-, bebyggelses- og vejforhold, når bestående forhold i disse henseender er af en sådan beskaffenhed, at gennemførelse af en ny bebyggelse i overensstemmelse med lovens forskrifter gør en sådan samlet planlægning nødvendig.

Stk. 2. I en reguleringsplan kan optages bestemmelser til sikring af de i § 56 omhandlede offentlige formål.

Stk. 3. En reguleringsplan vedtages af kommunalbestyrelsen. Om vedtagelsen skal der ske offentlig bekendtgørelse på den i kommunen brugelige måde. Meddelelse om vedtagelsen skal i anbefalet brev gives ejerne af de af planen omfattede ejendomme samt de panthavere i de pågældende ejendomme, hvis rettigheder fremgår af tingbogen. Reguleringsplanen skal respekteres af alle indehavere af rettigheder i de af planen omfattede ejendomme uden hensyn til, hvornår sådan ret er stiftet. Kommunalbestyrelsen lader reguleringsplanen tinglyse på ejendommene.

Stk. 4. En vedtagen og offentligt bekendtgjort reguleringsplan medfører:

- at opførelse af nye bygninger, tilbygninger eller ombygninger inden for området skal ske i overensstemmelse med planen,
- at der ikke må foretages matrikulære ændringer i strid med denne,
- at de af planen omfattede grunde og bygninger kan fordres afstået eller forandret efter reglerne i de følgende paragraffer.

Stk. 5. Er der forløbet ét år efter offentliggørelsen af en reguleringsplan, og afslår kommunalbestyrelsen i henhold til planen at meddele en ejer tilladelse til en bebyggelse eller anden råden over den pågældende ejendom, der i øvrigt er lovlig, kan ejeren inden 30 dage efter, at afslaget er meddelt

ham, påklage kommunalbestyrelsens afgørelse til reguleringskommissionen. Kommissionen kan gøre en opretholdelse af afslaget afhængig af, at kommunalbestyrelsen inden for en af kommissionen fastsat frist indstiller en udredningsplan til kommissionen eller eksproprierer den pågældende ejendom.

Stk. 6. En reguleringsplan medfører ingen indskrænkning i kommunalbestyrelsens adgang til ekspropriation til hel eller delvis opnåelse af formålene ifølge planen.

Stk. 7. En reguleringsplan kan omfatte områder i to eller flere kommuner, når kommunalbestyrelserne derom er enige, eller boligministeren efter anmodning fra en af de pågældende kommunalbestyrelser meddeler pålæg herom.

Udredning.

§ 46. Ved udredningsplan kan der til gennemførelse af bebyggelse i henhold til en reguleringsplan og til ordning af de dertil knyttede retsforhold træffes bestemmelse om:

- vejes retning og bredde, de enkelte byggegrundes beliggenhed, form og størrelse, bebyggelsens anvendelse og dens beliggenhed og omfang på de enkelte grunde samt andre enkeltheder i den tilsigtede regulering, som, selv om de ikke er bestemt i reguleringsplanen, dog er nødvendige eller ønskelige af hensyn til dennes tilfredsstillende gennemførelse,
- afståelse eller omlægning af de til tilvejebringelse af de regulerede byggegrunde og veje nødvendige arealer samt afståelse, ændret anvendelse, nedbrydning eller ombygning af bygninger i det til reguleringens gennemførelse fornødne omfang,
- de fremtidige ejendomsforhold med hensyn til de regulerede byggegrunde og bygninger,
- de erstatningsbeløb, som tilkommer ejere, panthavere og andre indehavere af rettigheder i de afståede grunde og i de afståede, nedrevne eller forandrede bygninger,
- påligning af de pågældende beløb såvel som af de med reguleringen i øvrigt forbundne udgifter på de i bebyggelsens tilvejebringelse og i reguleringen i øvrigt interesserede grundejere,

- f. det offentliges deltagelse i udgifterne, for så vidt angår dels dettes erhvervelse af arealer og bygninger, som medgår til anlæg, udvidelse eller regulering af veje, eller til andre ved reguleringen tilsigtede offentlige formål, dels det offentliges interesse i reguleringen i øvrigt,
- g. hvorvidt og på hvilken måde der i henhold til § 47, stk. 3, kan gives ejere af de afståede grunde og bygninger adgang til at deltage i udredningen,
- h. indholdet, arten og omfanget af de rettigheder i de regulerede grunde og bygninger, som skal tillægges de pågældende berettigede som hel eller delvis erstatning for afståelserne,
- i. tidspunkterne for gennemførelse af planens bestemmelser og for berigtigelsen af de tilkendte erstatningsbeløb,
- k. vilkårene for berigtigelsen af de til planens gennemførelse pålignede ydelser, derunder hvorvidt afdragsvis betaling indrømmes, og betingelserne for denne i henseende til afdragstid, forfaldstid og forrentning,
- l. hvorvidt der, når der indrømmes afdragsvis betaling af de til en regulering pålignede ydelser, skal foretages henlæggelse af disse beløb til en under kommunalbestyrelsens forvaltning henlagt reguleringsfond, hvis midler anvendes til afholdelse af de med reguleringens gennemførelse forbundne udgifter, og som, for så vidt de overstiger de af kommunen dertil afholdte udlæg, skal holdes adskilt fra kommunens egne midler.

*Retsforhold vedrørende regulering
og udredning.*

§ 47. De til tilvejebringelsen af de regulerede byggegrunde og de til reguleringens gennemførelse i øvrigt fornødne arealer og bygninger med dertil knyttede rettigheder kan fordres afstået eller forandret mod erstatning.

Stk. 2. Når den fordrede afståelse kun angår en del af en ejendom og den øvrige del af denne efter afståelsen vil få en sådan størrelse, form, beliggenhed eller beskaffenhed i øvrigt, at den ikke hensigtsmæssigt kan anvendes til bebyggelse eller udnyttelse

som hidtil og ej heller kan afstås til andre regulerede grunde, kan ejeren forlange denne del af ejendommen overtaget af kommunen mod erstatning. Erstatningen udredes efter reguleringskommissionens bestemmelse enten af kommunen eller i forbindelse med de i øvrigt til reguleringens gennemførelse fornødne midler.

Stk. 3. Der skal gives ejerne af de afståede ejendomme adgang til at deltage i udredningen i den udstrækning, det er foreneligt med en hensigtsmæssig og tilfredsstillende gennemførelse af den tilsigtede regulering. Dette kan bl. a. ske ved, at der som hel eller delvis erstatning tillægges dem ejendomsret, medejendomsret, brugsret eller panteret i de regulerede grunde eller bebyggelser. Når ingen af de pågældende ønsker at overtage en sådan grund eller bebyggelse eller skønnes at byde tilfredsstillende sikkerhed for opfyldelse af de derfor ved udredningen fastsatte vilkår, kan ejendommen overdrages til andre, som frembyder sådan sikkerhed.

Stk. 4. Ejere, panthavere og andre rettighedshavere, der ikke deltager i udredningen, har ret til erstatning for de afståede grunde, bygninger og rettigheder.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvorvidt og på hvilken måde de med en regulerings gennemførelse forbundne udgifter, som ikke endeligt skal afholdes af kommunen, forskudsvis kan afholdes af denne. Reguleringskommissionen kan, når omstændighederne taler derfor, gøre sin godkendelse af udredningsplanen afhængig af, at udgifterne i et nærmere bestemt omfang udredes forskudsvis af kommunen.

Udredningsplaners affattelse.

§ 48. Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvornår og i hvilket omfang en besluttet regulering skal søges gennemført ved udredning.

Stk. 2. Forslag til udredningsplan udarbejdes sædvanligvis af kommunalbestyrelsen, der bestemmer, hvilke ejendomme planen skal omfatte. Kommunalbestyrelsen foranlediger, at planen forhandles med de interesserede ejere og andre berettigede. Såfremt der ikke opnås enighed mellem de interesserede om planens bestemmelser, indstiller kommunalbestyrelsen planen, ledsa-

get af de fremkomne indsigelser og ændringsforslag, til reguleringskommissionens afgørelse.

Stk. 3. En udredningsplan, hvorom der er opnået enighed, skal kommunalbestyrelsen foranledige tinglyst på de af planen omfattede ejendomme.

Standstning af udredning.

§ 49. Kommunalbestyrelsen kan begære en påbegyndt behandling af en udredningsplan standset, således at planen bortfalder, dog mod erstatning af kommunens kasse efter reguleringskommissionens bestemmelse af de udgifter, som ved den allerede stedfundne behandling er påført de under denne inddragne ejere og andre berettigede.

Magelægsplan.

§ 50. Ved magelægsplan kan træffes bestemmelse om en omlægning af matrikel-skel og om mageskifte, enten i eller uden forbindelse med en nærmere fastsat godtgørelse i penge, af bebyggede eller ubebyggede grundstykker, som i henseende til beliggenhed, udstrækning og øvrige beskaffenhed er af ensartet værdi, og i øvrigt om udligning af de af omlægningen berørte rettigheder, når omlægningen skønnes nødvendig for gennemførelse af en tilfredsstillende bebyggelse på en eller flere af grundene.

Stk. 2. Når en af kommunalbestyrelsen vedtaget magelægsplan er meddelt ejerne af de af forslaget omfattede grunde, kan kommunalbestyrelsen modsætte sig, at nogen af grundene bebygges eller udnyttes på en måde, der efter kommunalbestyrelsens skøn vil være til hinder for den tilsigtede omlægning.

Stk. 3. En magelægsplan bliver endeligt bindende for alle vedkommende enten ved en af kommunalbestyrelsen godkendt overenskomst mellem ejerne og øvrige berettigede eller ved dens godkendelse af reguleringskommissionen, til hvilken forslaget kan indstilles af kommunalbestyrelsen. En magelægsplan, hvorom der er opnået enighed, skal kommunalbestyrelsen foranledige tinglyst på de af planen omfattede ejendomme.

Stk. 4. Ved udarbejdelsen af en magelægsplan foregribes intet med hensyn til dens gennemførelse, men planen skal af kommunalbestyrelsen indstilles til reguleringskommissionen, når det forlanges af nogen ejer, der som følge af planen hindres i en ellers tilladelig bebyggelse eller udnyttelse af sin grund.

Stk. 5. En magelægsplan kan omfatte områder i to eller flere kommuner, når de pågældende kommunalbestyrelser derom er enige, eller boligministeren efter anmodning fra en af de pågældende kommunalbestyrelser meddeler pålæg herom.

Ændring af bestående byggeservitutter.

§ 51. En byggeservitut, der ikke kan anses for umiddelbart bortfaldet som uforenelig med de i henhold til loven trufne bestemmelser om et områdes bebyggelse eller benyttelse, kan ophæves eller ændres med hensyn til indhold, tidsbegrænsning, gyldighedsområde, påtaleret eller på anden måde, når det er nødvendigt af hensyn til bebyggelsens forsvarlige og rimelige ordning, og når det offentliges interesser i bebyggelsens ordning findes at opveje den berettigedes interesse i servituttens oprettholdelse.

Stk. 2. Kan der ikke opnås enighed med de påtaleberettigede, kan sagen af kommunalbestyrelsen indstilles til reguleringskommissionens afgørelse. Ophævelse eller ændring af en servitut, hvorved der påføres en efter servituttens berettiget et tab af økonomisk indhold, kan kun ske mod erstatning. Erstatningen kan af reguleringskommissionen helt eller delvis pålignes ejendomme, som ved servituttens ophævelse eller ændring opnår mulighed for øget eller forbedret udnyttelse, og skal i øvrigt udredes af kommunen.

Stk. 3. Skønner reguleringskommissionen, at lovgivningens betingelser for mortifikation af servituttens foreligger, kan den tillægge kommunalbestyrelsen samme ret, som ellers tilkommer ejere eller andre til at anlægge sag til mortifikation.

Stk. 4. Opstår spørgsmålet om en byggeservituts ophævelse eller ændring i forbindelse med en byggesags behandling, kan denne stilles i bero, indtil servituttsspørgsmålet er afgjort. Kan der ikke opnås enig-

hed mellem kommunalbestyrelsen, ejeren og de påtaleberettigede, skal kommunalbestyrelsen uden unødigt ophold forelægge sagen for reguleringskommissionen.

Stk. 5. De i § 4, stk. 6, omhandlede servitutter berøres ikke af bestemmelserne i stk. 1-4.

Udelukkelse af klage.

§ 52. Bestemmelserne i § 14 om klage finder ikke anvendelse på kommunalbestyrelsens beslutninger i henhold til bestemmelserne i dette kapitel.

Reguleringskommissionens sammensætning.

§ 53. For hver landsretskreds nedsættes en reguleringskommission med 4 faste medlemmer:

- a. En af præsidenten for vedkommende landsret blandt landsrettens dommere udpeget formand.
- b. Et ligeledes af præsidenten for vedkommende landsret udnævnt medlem, der opfylder betingelserne for at beskikkes til landsdommer. Udnævnelsen sker efter indstilling af under offentligt tilsyn stående institutioner, som yder prioritetslån i faste ejendomme inden for landsretskredsens område, eller organisationer, som repræsenterer sådanne institutioner.
- c. To af boligministeren udnævnte medlemmer med indsigt i bygnings- og byplanforhold. Udnævnelsen sker efter indstilling af henholdsvis landsomfattende grundejersammenslutninger og institutioner, der repræsenterer bygningsmæssig og byplanmæssig sagkundskab.

Stk. 2. Boligministeren bestemmer for de i stk. 1 under b og c nævnte medlemmer, hvilke institutioner og organisationer der skal deltage i indstillingen, og fremgangsmåden ved indstillingen. Hver indstilling skal omfatte mindst 4 personer. Samtidig med udnævnelsen af faste kommissionsmedlemmer udnævnes en stedfortræder for hver af disse til i vedkommendes midlertidige eller varige forfald at træde i hans sted i kommissionen. Udnævnelsen af faste medlemmer og stedfortrædere gælder for 6 år, og genudnævnelse kan finde sted.

Stk. 3. Kommissionen tiltrædes i hver enkelt sag — bortset fra de i § 43, stk. 2, omhandlede klagesager — af et af den på-

gældende kommunalbestyrelse valgt medlem med indsigt i bygnings- og byplanforhold. Såfremt sagen omfatter grunde i flere kommuner, vælger hver af de pågældende kommunalbestyrelser et medlem til at tiltræde kommissionen.

Stk. 4. I de i § 43, stk. 2, omhandlede klagesager tiltrædes kommissionen af et af boligministeren efter indstilling af akademirådet udnævnt medlem. For indstilling om og udnævnelse af det pågældende medlem finder bestemmelserne i stk. 2, 2.-4. punktum, anvendelse.

Stk. 5. Medlemmer af kommunalbestyrelserne i landsretskredsen, personer, som står i tjenesteforhold til nogen af kommunerne i kredsen, og personer, der er knyttet til de i stk. 1, b, omhandlede institutioners styrelser eller administration, kan ikke være medlem af kommissionen eller stedfortræder. Det samme gælder medlemmer af de i §§ 27-30 i lov nr. 95 af 29. marts 1957 om bestyrelsen af de offentlige veje omhandlede taksationsmyndigheder.

Reguleringskommissionens myndighed.

§ 54. Bestemmelserne i § 46, d-k, om udredningsplaner finder tilsvarende anvendelse også i andre tilfælde af påkendelse og fordeling af de med en foranstaltnings gennemførelse forbundne udgifter, i den udstrækning de er anvendelige.

Stk. 2. De af reguleringskommissionen truffne afgørelser skal respekteres af alle indehavere af rettigheder i de vedkommende ejendomme uden hensyn til, hvornår sådan ret er stiftet. Kommunalbestyrelsen lader afgørelserne tinglyse på ejendommene, foranlediger matrikulære ændringer gennemført og foretager tilskødninger, prioriteringer eller stiftelse af andre rettigheder over fast ejendom eller udslettelse af sådanne.

Stk. 3. Matrikulære ændringer kan foretages af matrikelmyndighederne på grundlag af reguleringskommissionens afgørelse.

Stk. 4. Ydelser, der i medfør af reguleringskommissionens afgørelse skal erlægges enten til private eller til kommunen, kan ved kommunens foranstaltning inddrives ved udpantning efter reglerne i § 63. For ydelser, der erlægges afdragsvis eller forfalder til senere tidspunkter, haves samme udpantningsret.

*Reguleringskommissionens instruks
og forretningsgang.*

§ 55. Reguleringskommissionen skal ved offentlig bekendtgørelse indkalde indehavere af rettigheder, der berøres af en reguleringskommissionen til afgørelse forelagt sag, til at give møde for kommissionen til varetagelse af deres interesser. Der skal tillige gives særskilt meddelelse ved anbefalet brev til indehavere af tinglyste rettigheder, hvis bopæle kendes. Udeblivelse medfører fortabelse af de pågældende rettigheder, for så vidt disse ikke er tinglyst eller lovbestemt. Bestemmelserne i dette stykke finder ikke anvendelse på reguleringskommissionens behandling af de i § 43, stk. 2, omhandlede klagesager.

Stk. 2. I mangel af mindelig overenskomst om størrelsen af en erstatning, der skal lægges til grund ved reguleringskommissionens afgørelse, foretages alle til erstatningens beregning fornødne værdiansættelser af de i § 27 i lov nr. 95 af 29. marts 1957 omhandlede taksationskommissioner, medens fastsættelsen af erstatningen foretages af reguleringskommissionen. Kommissionen kan afkræve taksationskommissionen meddelelse om de til grund for værdiansættelsen liggende oplysninger, hensyn og synspunkter og i øvrigt selvstændigt skønne over værdiansættelsens rigtighed og forsvarlighed.

Stk. 3. Reguleringskommissionens afgørelser træffes med almindelig stemmeflerhed og skal i alle tilfælde træffes inden $\frac{3}{4}$ år efter sagens indstilling til kommissionen. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme afgørende.

Stk. 4. Boligministeren udfærdiger en instruks for reguleringskommissionen indeholdende de nærmere bestemmelser om kommissionens forretningsgang og beslutningsdygtighed, derunder stedfortrædernes funktion, dens beføjelse til at antage fornøden medhjælp og at tilkalde specielt sagkyndige m. v. samt de fornødne honorarregler.

Stk. 5. Alle spørgsmål om afholdelse af de med en sags behandling af eller førelse for reguleringskommissionen forbundne udgifter afgøres af kommissionen. Udgifter ved behandlingen af de i § 43, stk. 2, omhandlede klagesager kan kun pålignes kla-

geren, såfremt klagen skønnes at være ganske urimelig, eller andre særlige grunde taler derfor. Reguleringskommissionen kan forlange forskudsvisse udbetalinger fra vedkommende kommune.

Kapitel 10.

Ekspropriation.

§ 56. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at private tilhørende grunde, bygninger, vandarealer, bolværker m. m. eller dertil knyttede rettigheder såvel som private rettigheder, der er knyttet til i kommunens eje værende grunde, bygninger m. v., helt eller delvis skal afstås mod erstatning, når det er nødvendigt at kunne råde over dem til:

- a. opnåelse af tilfredsstillende bebyggelses- eller vejforhold og tilvejebringelse af fælles tekniske forsyningsanlæg for et bebyggelsesområde eller dele heraf,
- b. tilvejebringelse eller udvidelse af kommunale anlæg, institutioner eller virksomheder, der ikke tjener erhvervs-mæssige formål, og
- c. tilvejebringelse eller udvidelse af børne- og fritidsinstitutioner og -anlæg, der opfylder lovgivningens betingelser for at opnå tilskud til driften fra det offentlige med mindst 50 pct. af de godkendte årlige driftsudgifter.

Stk. 2. Bestemmelserne i stk. 1 finder med den i § 24, stk. 3, nævnte undtagelse ikke anvendelse på ekspropriation alene til anlæg, regulering eller udvidelse af offentlige veje.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen meddeler ved anbefalet brev vedkommende ejer eller, når ekspropriationens genstand er andre rettigheder over fast ejendom, vedkommende berettigede underretning om ekspropriationsbeslutningen med nærmere angivelse af beslutningens indhold.

Stk. 4. Når der er givet ejeren af en ejendom meddelelse om en ekspropriation, kan han ikke modsætte sig, at kommunalbestyrelsen med 8 dages skriftligt varsel lader foretage de herved nødvendiggjorte afmærkninger, opmålinger eller andre undersøgelser vedrørende ejendommen.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen bestemmer tidspunktet for kommunens overtagelse af det eksproprierede.

Stk. 6. Beslutninger om ekspropriation i henhold til stk. 1 kan af vedkommende ejer eller rettighedshaver påklages til boligministeren inden 6 uger efter modtagelsen af meddelelse om kommunalbestyrelsens beslutning. Klager over ekspropriationer til de i stk. 1, b, nævnte formål og ekspropriationer, som bl. a. har hensyn til vejformål, afgøres af boligministeren efter forhandling med henholdsvis indenrigsministeren og ministeren for offentlige arbejder eller, for så vidt angår vejanlæg, der udføres efter beslutning af et sogneråd, efter indhentet erklæring fra vedkommende amtsråd.

Delvis ekspropriation af en ejendom.

§ 57. Når afståelse i medfør af § 56 af en del af en ejendom eller af rettigheder knyttet til denne vil medføre, at ejendommen efter den fordrede afståelse bliver så lille eller således beskaffen, at den ikke skønnes hensigtsmæssigt at kunne udnyttes som selvstændig ejendom med den hidtil gjorte brug, kan ejeren inden 3 måneder efter modtagelsen af meddelelse om den fordrede afståelse begære hele ejendommen overtaget af kommunen mod erstatning.

Stk. 2. Når et offentligt anlægsarbejde nødvendiggør sådanne ændringer eller andre foranstaltninger ved en ejendom, at udgiften til deres gennemførelse er åbenbart urimelig i forhold til de værdier, som derved sikres, kan kommunalbestyrelsen forlange ejendommen afstået i dens helhed.

Stk. 3. Spørgsmål om berettigelsen af krav i henhold til stk. 1-2 afgøres af de i §§ 27-30 i lov nr. 95 af 29. marts 1957 om bestyrelsen af de offentlige veje omhandlede taksationsmyndigheder.

Taksationsmyndighederne.

§ 58. I mangel af mindelig overenskomst træffes afgørelse om erstatning for afståelse i henhold til §§ 56 og 57 af de i §§ 27-30 i lov nr. 95 af 29. marts 1957 om bestyrelsen af de offentlige veje omhandlede taksationsmyndigheder.

Taksation.

§ 59. Taksationsmyndighederne skal ved deres erstatningsansættelser vurdere det eksproprierede retsgode til dets værdi i handel ogandel for en kyndig og forstandig erhverver.

Stk. 2. Ved erstatningsfastsættelsen skal blandt andet tages hensyn til de begrænsninger, forbehold eller vilkår, som måtte gælde for godkendelsen af bebyggelse på ejendommen. I tilfælde af delvis ekspropriation af en ejendom skal, såfremt den ved ekspropriationen tilsigtede foranstaltning må påregnes at ville medføre en stigning i ejendomsværdien for den tilbageblivende del af ejendommen, tages hensyn hertil.

Stk. 3. I de i § 57 omhandlede tilfælde skal taksationskommissionen søge tilvejebragt hensigtsmæssige omlægninger af matrikelskel enten ved mageskitte eller alene ved overdragelser mod vederlag i penge. I mangel af mindelig overenskomst kan kommissionen, når omstændighederne i væsentlig grad taler derfor, påbyde mangelæg af jordstykker af samme værdi efter kommissionens ansættelse. Det påhviler kommunalbestyrelsen at foranledige de fornødne matrikulære ændringer gennemført. Bestemmelsen i § 54, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse, når den i tinglysningslovens § 23 omhandlede attest fra vedkommende dommer foreligger.

Stk. 4. Bestemmelsen i § 55 om indkaldelse af indehavere af rettigheder og om meddelelser til sådanne finder tilsvarende anvendelse i de taksationsmyndighedernes afgørelse undergivne sager.

Stk. 5. Erstatning for hel eller delvis afståelse af en pantebehæftet ejendom udbetales til ejeren, hvis han inden 6 måneder fremskaffer panthavernes samtykke hertil, medens erstatningen i modsat fald udbetales til panthaverne efter deres prioriteters rækkefølge mod afskrivning på pantebrevne.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen eller reguleringskommissionen kan til brug ved udarbejdelse eller prøvelse af projekter eller overslag kræve foretaget prøvevurdering. Det skal udtrykkeligt tilkendegives ejere og andre, hvem taksationskommissionen finder det nødvendigt at indkalde til en sådan forretning, at prøvevurderingen intet fore-

griber med hensyn til gennemførelse af en ekspropriation, men de pågældende er pligtige — med bindende virkning i tilfælde af sagens videre behandling — at give alle nødvendige oplysninger. Prøvevurderinger kan ikke påklages til overtaksationskommissionen.

Kapitel 11.

Tidsbegrænsede godkendelser.

§ 60. En bygningsmyndigheds godkendelse i henhold til denne lov af et byggeforetagende kan meddeles som midlertidig eller for et nærmere angivet tidsrum i tilfælde, hvor byggeforetagendets særegne art, udførelsesmåde, beliggenhed eller andre særegne omstændigheder gør en tidsbegrænsning påkrævet.

Tinglysning.

§ 61. De til en meddelt byggetilladelse, godkendelse eller dispensation knyttede betingelser er bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår sådan ret måtte være stiftet. Betingelser, som angår benyttelse af eller anden rådighed over en ejendom eller dele af den, foranlediger bygningsmyndigheden tinglyst på ejendommen på den byggendes bekostning.

Stk. 2. Om ydelser eller refusioner, der i medfør af § 63 kan inddrives ved udpantning, skal en kort meddelelse tinglyses på ejendommen.

Gebyrer.

§ 62. Bestemmelser om gebyrer for de by- og sognekommunale bygningsmyndigheders forretninger i henhold til loven og de kommunale vedtægter samt amtsrådenes forretninger i henhold til loven kan optages i bygningsvedtægt, en i medfør af § 11, stk. 4, udfærdiget administrationsvedtægt eller en af henholdsvis kommunalbestyrelsen eller amtsrådet vedtaget og af boligministeren stadfæstet afgiftsvedtægt.

Udpantningsret.

§ 63. De i § 62 omhandlede gebyrer, pålignede ydelser til reguleringsforanstaltninger og andre anlæg samt de af kommunen

i henhold til loven forskudsvis udredede beløb kan inddrives ved udpantning i den pågældende ejendom. For gebyrer haves fortrinsret som for kommunale ejendoms-skatte.

Berigtigelse af ulovligt forhold.

§ 64. Det påhviler den til enhver tid værende ejer af en ejendom at berigtige ulovlige forhold i denne, medmindre vedkommende dispensationsmyndighed efter at have givet bygningsmyndigheden lejlighed til at udtale sig derom meddeler dispensation. Dispensationen kan gøres afhængig af, at ejeren til kommunekassen, henholdsvis amtsfonden, betaler et under hensyn til den økonomiske fordel, der er forbundet med den begæede overtrædelse, fastsat beløb. Spørgsmål om beløbets størrelse kan indbringes for domstolene inden 6 uger efter den dag, da dispensationen er meddelt.

Stk. 2. Efterkommer ejeren ikke et ham meddelt påbud om berigtigelse af et ulovligt forhold, kan det ved dom pålægges ham inden en fastsat tidsfrist under tvang af fortløbende bøder at berigtige forholdet.

Stk. 3. Er overtrædelsen en ulovlig brug af en ejendom, og er brugeren af ejeren underrettet om påbuddet, påhviler det brugeren at ophøre med den ulovlige brug, og de i stk. 2 omhandlede tvangsbøder kan da pålægges denne.

Stk. 4. Når et ved dom meddelt påbud om at berigtige et ulovligt forhold ikke efterkommes inden for den i dommen fastsatte frist og inddrivelse af tvangsbøder ikke kan antages at føre til, at den pågældende efterkommer påbuddet, kan bygningsmyndigheden foretage det nødvendige til forholdets berigtigelse på ejerens bekostning. Bygningsmyndigheden kan med henblik herpå skaffe sig adgang til ejendommen. Politiet yder bygningsmyndigheden bistand efter regler, der fastsættes efter forhandling mellem boligministeren og justitsministeren.

Overtrædelser.

§ 65. Med bøde straffes den, der
a) påbegynder et byggearbejde, tager et byggearbejde i brug eller i øvrigt iværksætter foranstaltninger uden at indhente

tilladelse, godkendelse eller attest som foreskrevet i loven eller de i medfør af loven udfærdigede forskrifter eller gennemfører et byggearbejde eller anden foranstaltning, der kræver forudgående tilladelse, på anden måde end tilladt af vedkommende myndighed,

- b) undlader at foretage anmeldelse til bygningsmyndigheden som foreskrevet i loven eller i medfør af denne,
- c) undlader at efterkomme et påbud eller forbud, der er udstedt i henhold til loven eller de i medfør af loven udfærdigede forskrifter,
- d) overtræder § 19, stk. 3, eller § 32, stk. 6, første punktum.

Stk. 2. I de forskrifter, der udfærdiges eller godkendes af boligministeren i medfør af loven, kan fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Stk. 3. Er et byggearbejde udført på ulovlig måde, påhviler strafansvaret herfor den, der har forestået arbejdets udførelse, eller den, der har udført det, efter omstændighederne dem begge. Den, der har ladet arbejdet udføre, drages kun til ansvar, når han ikke kan opgive nogen anden, mod hvem strafansvaret kan gøres gældende, eller når han har medvirket til overtrædelsen vidende eller med bestemt formodning om forholdets ulovlighed. Strafansvaret kan da efter omstændighederne bortfalde for de i første punktum nævnte personer.

Stk. 4. Er overtrædelsen begået af et aktieselskab, andelsselskab eller lignende, kan der pålægges virksomheden som sådan bødeansvar.

Kapitel 12.

Lovens ikrafttræden.

§ 66. Loven træder i kraft den 1. april 1961.

Stk. 2. Boligministeren kan efter indstilling fra en kommunalbestyrelse meddele udsættelse — dog længst indtil 1. april 1963 — med lovens gennemførelse i kommunen, når sådan udsættelse er nødvendig af hensyn til tilvejebringelse af en bygningsvedtægt. Kommunalbestyrelsens forslag til bygningsvedtægten skal indsendes til boligministeren

inden for en af ministeren fastsat frist og senest den 1. oktober 1961.

Stk. 3. For så vidt byggetilladelse er meddelt til noget under lovens bestemmelser hørende arbejde, der strider mod lovens bestemmelser, taber byggetilladelsen sin gyldighed, hvis det pågældende arbejde ikke påbegyndes inden 3 måneder efter lovens gennemførelse i den pågældende kommune og derefter fortsætter uden ugrundet ophold.

Stk. 4. Byggearbejder, der på tidspunktet for lovens gennemførelse i en kommune lovligt er påbegyndt uden byggetilladelse, kan tilendebringes, når dette sker uden ugrundet ophold, men retten hertil bortfalder, når byggearbejdet uden fornøden begrundelse standses i mere end 3 måneder efter ikrafttrædelsestidspunktet.

Ophævelse af lovbestemmelser m. m.

§ 67. Følgende lovbestemmelser ophæves:

Danske Lov 5-10-56, forordning af 6. april 1832, bekendtgørelse nr. 210 af 1. august 1912 af bygningslov for købstæderne, lov nr. 7 af 3. januar 1890 og lov nr. 130 af 8. april 1924, lov nr. 216 af 5. december 1894, lov nr. 20 af 11. februar 1876, lov nr. 109 af 23. april 1915, lov nr. 173 af 16. maj 1934, § 75 i bygge lov for staden København af 29. marts 1939 samt bestemmelserne om bygningskommissioner i § 19 og om ekspropriation i § 23 i bekendtgørelse nr. 328 af 6. juli 1950 af lov om købstadkommunernes styrelse.

Stk. 2. Endvidere ophæves de i medfør af lovbestemmelserne, nævnt i stk. 1, stadfæstede kommunale bygningsvedtægter og bygningsreglementer.

Stk. 3. Boligministeren bemyndiges til med tilslutning af indenrigsministeren i det i § 6 omhandlede bygningsreglement at fastsætte nærmere forskrifter om ophævelse af bestemmelser i de kommunale sundhedsvedtægter, som vedrører opførelse og indretning af beboelsesbygninger og andre forhold, som henhører under denne lov.

Stk. 4. Er der af boligministeren i henhold til § 66, stk. 2, meddelt udsættelse med hensyn til lovens gennemførelse i en kom-

mune, har de i stk. 1-3 nævnte lovbestemmelser og kommunale vedtægtsbestemmelser fortsat gyldighed i kommunen i samme

udstrækning som hidtil indtil denne lovs gennemførelse i kommunen og længst indtil 1. april 1963.

Givet på Christiansborg slot, den 10. juni 1960.

Under Vor Kongelige Hånd og Segl.

FREDERIK R.

Carl P. Jensen.

Nr. 247.

10. juni.

Lov om brandvæsenet i købstæderne og på landet.

VI FREDERIK DEN NIENDE, af Guds Nåde Konge til Danmark, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg, gør vitterligt:

Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

Kapitel 1.

Om brandvæsenets organisation.

§ 1. Det påhviler enhver kommune i overensstemmelse med reglerne i denne lov at opretholde et brandvæsen, som under hensyn til udstrækningen og arten af bebyggelsen i kommunen, karakteren af de i kommunen beliggende virksomheder, befolkningstætheden, vandforsyningen m. m. er i stand til at yde et forsvarligt rednings- og slukningsarbejde.

§ 2. Kommunalbestyrelsen har den øverste ledelse af kommunens brandvæsen.

Stk. 2. I købstæderne udøves ledelsen af en brandkommission, der skal drage omsorg for, at brandvæsenet til enhver tid opfylder kravene efter denne lov.

§ 3. Ved en brandvedtægt, der affattes af kommunalbestyrelsen og stadfæstes af amtmanden, fastsættes for hver kommune de nærmere regler for:

- a) brandvæsenets ordning og tjenesteplicht,
- b) det brandmateriel, der skal forefindes og vedligeholdes for kommunens regning,
- c) det brandmateriel, grundejerne skal anskaffe og vedligeholde,
- d) den for brandslukningen nødvendige vandforsyning,
- e) brandalarmeringen,
- f) for sognekommunernes vedkommende kommunens inddeling i brandkredse.

Stk. 2. I tilfælde af uenighed mellem kommunalbestyrelsen og amtmanden om brandvedtægtens indhold træffer justitsministeren afgørelse. Dog kan der ikke mod kommunalbestyrelsens protest optages nogen bestemmelse i vedtægten angående en nyordning af brandvæsenet eller om en forøgelse af brandmateriellet eller indførelse af nye arter af materiel, hvorved væsentlig forøget udgift vil blive påført kommunen, medmindre tvingende grunde nødvendiggør det.

Stk. 3. Brandvedtægten trykkes ved kommunens foranstaltning og offentliggøres efter regler fastsat af justitsministeren.

Stk. 4. Spørgsmålet om brandvedtægtens revision skal optages til overvejelse hvert 5. år, samt når det i øvrigt findes fornødent.

§ 4. Enhver sognekommune deles i brandkredse. Der bør almindeligvis være en brandkreds for hver landsby og enhver anden tættere bebygget del af kommunen. Skove, større institutioner, industrielle virksomheder og lignende kan henlægges til særlige brandkredse. Inddelingen bestemmes af sognerådet efter indhentet erklæring fra distriktsbrandinspektøren.

Stk. 2. Et område, der hører under flere kommuner, kan, når kommunerne er enige herom, henlægges under samme brandkreds.

§ 5. En kommunes brandvæsen skal omfatte et motoriseret udrykningskorps samt for sognekommunernes vedkommende yderligere for hver brandkreds en stedlig beredskabsstyrke med lettere slukningsmateriel.